

SZAKDOLGOZAT

Zombori Dzszenifer

Gyöngyös

2022

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

**Heves Község Önkormányzat beszámolójának
elemzése**

Konzulens

Készítette

Dr. Tóth Eszter Ilona

Zombori Dzszenifer

egyetemi docens

pénzügy és számvitel szak

adóigazgatás szakirány

nappali tagozat

Gyöngyös

2022

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	1
2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS.....	3
2.1. Az önkormányzatokról általában.....	3
2.2. A helyi önkormányzás gyakorlásának közvetlen módjai	6
2.3. Bevétel elemzés	8
2.4. Kiadás, költség és ráfordítás elemzés	9
2.5. Pályázati források	11
2.6. Adóbevételeinek elemzése	13
2.7. A gazdálkodás elemzésére szolgáló vagyoni és pénzügyi mutatók	17
3. ANYAG ÉS MÓDSZER.....	21
3.1. A Hevesi Önkormányzati Hivatal bemutatása	21
3.2. A Hivatal szervezeti felépítése	23
3.3. A Közös Önkormányzati Hivatal	24
3.4. Az Önkormányzat költségvetése, vagyona.....	25
4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK.....	27
4.1. Heves Város Önkormányzatának SWOT-analízise, problémafája és céljfája	27
4.2. A Hevesi Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak elemzése	32
4.2.1. A Hevesi Önkormányzat bevételeinek elemzése.....	32
4.2.2. A Hevesi Önkormányzat kiadásainak bemutatása.....	34
4.3. A Hevesi Önkormányzat beruházásai és pályázati forrásai.....	34
4.4. A Hevesi Önkormányzt által beszedett adók ismertetése.....	36
4.5. A Hevesi Önkormányzat mérlegének elemzése	41
4.5.1. A Hevesi Önkormányzat mérlegének eszköz oldali elemzése	41
4.5.2. A Hevesi Önkormányzat mérlegének forrás oldali elemzése.....	42
4.6. A Hevesi Önkormányzat vagyoni és pénzügyi helyzetének vizsgálata	43

5. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK.....	48
6. ÖSSZEFOGLALÁS	50
7. IRODALOMJEGYZÉK	52
8. TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	55
9. ÁBRÁK JEGYZÉKE	56
10. MELLÉKLETEK	57
11. NYILATKOZATOK	59

1. BEVEZETÉS

A piacgazdaság működéséhez elengedhetetlen, hogy a piac szereplői részére, döntéseik megfelelő alapjának kialakítása érdekének megfelelően, mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, továbbá az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi, valamint jövedelmi helyzetéről, továbbá azok alakulásáról tárgyilagos adatok álljanak rendelkezésre. A hivatalok könyvvezetési, ezen kívül év végi beszámolási kötelezettségét a számviteli jogszabály szabályozza. Az éves beszámoló részei a mérleg, az eredmény kimutatás, valamint a kiegészítő melléklet. A beszámoló adatainak támogatásával értékelni tudjuk a cég vagyoni, pénzügyi helyzetét, valamint gazdálkodásának jövedelmezőségét. A jövedelmezőségi szituáció részletezése a nyereségre, a pénzügyi szituáció részletezése az alanyi, ezen kívül tárgyi likviditásra vonatkozik. A vagyoni szituáció magyarázza a cég jövedelmezőségének helyzetét. Az ökonómiai elemzés segít a cég döntéshozóinak a megfelelő döntések meghozatalában és hitelfelvétel esetében lényeges információkat nyújthat a hitelintézetek számára. A cég pénzügyi helyzete különféle módszerekkel mutatható be. A cég pénzügyi helyzetének megismertetésének módszerei:

- ❖ viszonyszámok, mutatók
- ❖ a likviditás elemzésére alkalmas mérlegek
- ❖ a vállalkozás pénzfolyamatainak elemzését lehetővé tevő kimutatások.

Dolgozatom témájául szakmai gyakorlati helyemből adódóan egy konkrét önkormányzat pénzügyi elemzését választottam. Azért esett erre a témára a választásom, mivel úgy gondolom, hogy a dolgozat elkészítése során olyan tapasztalatot szerezhetek, amit a későbbiekben is fel tudok használni munkám során. A szakdolgozatom megírásának célja, egy konkrét önkormányzat példáján keresztül megvizsgálni a pénzügyi kimutatások összeállítását, elemzését. Ezek során megtudhatjuk, hogy az adott hivatal milyen gazdasági helyzetben van.

A szakdolgozatomban a Hevesi Közös Önkormányzati Hivatalt vizsgálom meg. Az elemzés során a teljesítmény összehasonlítható korábbi évek adataival. Dolgozatomban az Önkormányzat 2017-2021. évi beszámoló adatait hasonlítom össze. A pénzügyi kimutatások használatával az elemző nagyon sokat megtudhat a pénzügyi teljesítményéről. Az

eredmények összehasonlíthatóságához az elemzőnek meg kell ismernie a hivatalt és annak működését, csak ezáltal válik képessé arra, hogy különböző időszakok teljesítményeinek különbségeit megmagyarázza.

A dolgozatomban elsőként az önkormányzatokat elemzem. A következő részben bemutatom a Hevesi Közös Önkormányzati Hivatalt, azon belül a Közös Önkormányzati Hivatalt, belső organizációs egységeit, a feladatait, ezen kívül intézményeit. A dolgozatom fő szegmense az elemzés rész lesz.

2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

A fejezetben azt mutatom be, hogyan működnek az önkormányzatok általában, a helyi önkormányzatok gyakorlásának közvetlen módjait, felépítést, általános tulajdonságait.

2.1. Az önkormányzatokról általában

A jogállamokban az önkormányzattal rendelkező szervezetek is biztosítják a civil társadalom létét, továbbá működését, a tudományos, kulturális satöbbi tevékenység önálló szerveződését. Az önkormányzat, mint jogi, államelméleti, politikai terminus számos különféle megjelenési formával bír. Az egyesületi, egyházi, továbbá az érdekképviseleti önkormányzatok mellett az ország garantálja az olyan intézmények önállóságát is, amik közhatalmi eszközökkel nem igazgathatók (pl.: Tudományos Akadémia, egyetemek). Az önkormányzatok között az államélet releváns elemei a lokális önkormányzatok, amik a lokális közügyek demokratikus intézését biztosítják. A lokális önkormányzati rendszer – a közhatalom demokratikus decentralizációját megtestesítő lokális közhatalom-gyakorlás organizációs keretként – szegmense az állami szervezetrendszernek, ezen kívül releváns eleme a hatalmi tagozódásnak. Az Országgyűlés 2011. április 18-i ülésén alkotta meg hazánk Alaptörvényét, amely 2012. január 1. napján lépett hatályba. (BÓDI 2022)

Az Alaptörvény lényeges alapelve szerint a közhatalom kiindulópontja a nép, a nép hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlen módon gyakorolja. Az Alaptörvény 31. cikke szerint hazánkban a lokális közügyek intézésére, valamint a lokális közhatalom gyakorlása érdekében megfelelően lokális önkormányzatok működnek. A lokális önkormányzati képviselőket, ezen kívül a polgármestereket a választópolgárok általános, ezen kívül egyenlő választójog alapján, direkt, valamint titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben behatárolt módon, öt évre választják. (ÁCS et al. 2019)

Az Alaptörvény rendelkezésének megfelelőképpen az Országgyűlés sarkalatos törvényként fogadta el a 2011. évi CLXXXIX. törvényt hazánk lokális önkormányzatairól. Az önkormányzati rendszer stabilitását szolgálja az, hogy a lokális önkormányzatokra irányuló szabályokat sarkalatos jogszabály determinálja. Az Európa Tanács a Chartában a legfontosabb önkormányzati alapértékeket foglalta össze, valamint az egyezményt aláírók

arra vállaltak kötelezettséget, hogy a dokumentumban foglalt kötelező elemeket hazájuk helyhatóságokra irányuló szabályozásába beépítik. A lokális önkormányzatok az államszervezetnek a lokális demokratikus hatalomgyakorlásban széles feladat-, valamint hatáskörrel, ezen kívül hatalmas autonómiával rendelkező lényeges alkotóelemei, emiatt mind az Alkotmányban, mind az Alaptörvényben helyet kapott a jogintézmény meghatározása. Az Alaptörvény determinálja a lokális önkormányzatok alkotmányos bázisait. (FODOR 2017)

A lokális önkormányzati képviselőknek, ezen kívül a polgármestereknek az Alaptörvény hatálybalépését követő első általános választására 2014 októberében került sor, az ezt követő általános önkormányzati választást a lokális önkormányzati képviselők, ezen kívül polgármesterek előző általános választását követő ötödik év október hónapjában szükséges megtartani. A képviselő-testület megbízatása a lokális önkormányzati képviselők, valamint polgármesterek általános választásának napjáig tart. Jelöltek hiányában elmaradt választás esetében a képviselő-testület megbízatása meghosszabbodik az időközi választás napjáig. A polgármester megbízatása az újabb polgármester megválasztásáig tart. A képviselő-testület – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – kimondhatja a feloszlását. Az Országgyűlés a Kormány – az Alkotmánybíróság véleményének kikérését követően előterjesztett – indítványára feloszlítja az alaptörvény-ellenesen funkcionáló képviselő-testületet. A feloszlás, továbbá feloszlítás a polgármester megbízatását is megszünteti. Az Alaptörvény meghatározza a lokális önkormányzatok esszenciális feladat-, valamint hatásköri csoportjait. A lokális önkormányzati feladatokat, ezen kívül hatásköröket a képviselő-testület gyakorolja. A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között:

- ❖ rendeletet alkot;
- ❖ határozatot hoz;
- ❖ önállóan igazgat;
- ❖ meghatározza organizációs, ezen kívül működési rendjét;
- ❖ gyakorolja az önkormányzati tulajdon vonatkozásában a tulajdonost megillető jogokat, figyelemmel arra, hogy a lokális önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja;
- ❖ meghatározza költségvetését, valamint annak alapján önállóan gazdálkodik. Jogszabály a költségvetési szimmetria megőrzése érdekében megfelelően a lokális

önkormányzat törvényben behatárolt mértékű kölcsönfelvételét, esetleg más kötelezettségvállalását feltételhez, valamint a Kormány hozzájárulásához kötheti;

- ❖ e célra felhasználható vagyonával, valamint bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
- ❖ dönt a lokális adók fajtájáról, ezen kívül mértékéről;
- ❖ önkormányzati jelképeket alkothat, lokális kitüntetések, ezen kívül elismerő címeket alapíthat;
- ❖ a feladat-, ezen kívül hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;
- ❖ szabadon társulhat más lokális önkormányzattal, érdekképviseleti szövetséget hozhat létre, feladat-, továbbá hatáskörében együttműködhet más államok lokális önkormányzatával, ezen kívül tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;
- ❖ törvényben behatárolt további feladat-, valamint hatásköröket gyakorol.

(ZONGOR 2010)

A lokális önkormányzat hatáskört, jogszabály állapíthat meg. Ezen kívül hatáskörellátásához azokkal arányban álló költségvetési, valamint más vagyoni támogatásra jogosult. Jogszabály elrendelheti a lokális önkormányzat kötelező feladatának társulásban történő ellátását. A lokális képviselő-testületet a polgármester vezeti. A megyei képviselő-testület elnökét a megyei képviselő-testület a saját tagjai közül választja megbízatásának idő-intervallumára. A polgármester, valamint a megyei képviselő-testület elnöke önkormányzati feladatain kívül jogszabály, esetleg törvényi felhatalmazáson alapuló kormányrendelet alapján kivételesen államigazgatási feladat-, ezen kívül hatáskört is elláthat. A képviselő-testület sarkalatos törvényben meghatározottak szerint bizottságot választhat, valamint hivatalt hozhat létre. Az Alaptörvény determinálja a lokális önkormányzatok jogalkotási hatáskörét is, a lokális jogalkotás alkotmányos követelményeit. Ennek értelmében: feladatkörében eljárva a lokális önkormányzat jogszabály által nem szabályozott lokális társadalmi viszonyok rendezésére, valamint törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot. Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes. (SZALAI 2004)

A lokális önkormányzat, ezen kívül az állami szervek a közösségi célkitűzések elérése érdekében megfelelően együttműködnek. A Kormány a fővárosi, ezen kívül a megyei kormányhivatalok útján biztosítja a lokális önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

2.2. A helyi önkormányzás gyakorlásának közvetlen módjai

A lokális önkormányzat feladat-, valamint hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint lokális népszavazást lehet tartani. A lokális önkormányzáshoz való jogot a választópolgárok közössége, esetleg az általa választott képviselő-testület útján közvetve, esetleg közvetlen módon, a lokális népszavazás útján gyakorolják (gyakorolhatják). A lokális önkormányzás permanens gyakorlását a képviselő-testület, továbbá a polgármester látja el. Ehhez viszonyítva kivételes, ritkábban megjelenő forma a népszavazás intézménye. A népszavazáson, továbbá a népi kezdeményezésen ugyanazon személyi kör vehet részt, mint az önkormányzati képviselők, továbbá polgármesterek választásán, másképpen megfogalmazva a lokális választópolgárok. Az Országgyűlés elfogadta a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, továbbá a népszavazási eljárásról szóló törvényt, amely meghatározza a lokális népszavazás, valamint népi kezdeményezés kezdeményezésére, tárgyköreire, elrendelésére, eljárására irányuló szabályokat. Alkotmányos alapelv, hogy a hatalom birtokosa a nép. Hatalmát az Alaptörvény keretei között, elsődlegesen választott képviselői útján gyakorolja. (HAJAS 2022)

A demokratikus hatalomgyakorlás szegmense, hogy az állam sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében a lakosok direkt módon, népszavazás útján is részt vehessenek. Ugyanezen jogok a lokális közhatalom gyakorlása keretei között a lokális önkormányzat közösségét is megilletik. Törvényi kontroll alapján vannak kötelező népszavazási tárgykörök, mégpedig alapvető módon azok az ügyek, amik a lokális önkormányzás bázisait, kereteit érintik. Így a hazánk lokális önkormányzatairól szóló jogszabály (a továbbiakban: Möt.v.) rögzíti, hogy ilyen pl. a községegyesítés megszüntetése, újabb község alakítása, korrelált képviselő-testület alakításának, esetleg az abból történő kiválásnak a kezdeményezése. A lokális önkormányzat képviselő-testülete lokális népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

A népszavazási eljárásról szóló jogszabály alapján ezzel párhuzamosan nem lehet lokális népszavazást tartani:

- ❖ a költségvetésről, valamint a zárszámadásról,

- ❖ a lokális adókról,
- ❖ a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi, valamint szervezetalakítási kérdékről,
- ❖ a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.

Lokális népszavazás kezdeményezésére jogosultak:

- ❖ a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,
- ❖ a képviselő-testület bizottsága,
- ❖ az önkormányzati rendeletben behatárolt számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, valamint nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál. (CSÓKA 2017)

A képviselő-testület lokális népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza a lokális népszavazásra bocsátott kérdést, valamint rendelkezik a lokális népszavazás költségvetéséről. A kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában szükséges lokális népszavazásra bocsátani. A lokális népszavazás elrendeléséről szóló határozatot az önkormányzat hivatalos lapjában, valamint a helyben szokásos módon közzé szükséges tenni. A polgármester a lokális népszavazás elrendeléséről tájékoztatja a lokális választási bizottság elnökét. A lokális népszavazás érvényes, ha a választópolgárok több mint fele érvényesen szavazott, valamint eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott. A képviselő-testület – ha a lokális népszavazás döntési kötelezettséget keletkeztet – köteles a lokális népszavazás napjától számított száznolcvan napon belül az érvényes, ezen kívül eredményes lokális népszavazás döntésének jó rendeletet megalkotni, esetleg határozatot hozni. Az érvényes, ezen kívül eredményes lokális népszavazással hozott döntés a képviselő-testületre a lokális népszavazás napjától – ha a lokális népszavazás rendeletalkotási kötelezettséget keletkeztet, a rendelet kihirdetésétől – számított egy évig kötelező. Sajátos részvételi formának tekinthető a képviselő-testület által tartott közmeghallgatás. Az Möt. rendelkezései szerint is minden képviselő-testületnek éves szinten egy alkalommal, előre meghirdetett időpontban közmeghallgatást szükséges tartania. Ez az intézmény biztosítja, hogy) a lokális választópolgárok direkt módon telessenek javaslatokat, fogalmazzanak meg kérdéseket a képviselő-testület tagjai, valamint köztisztviselői felé. A feltett kérdésekre, javaslatokra a

közmeghallgatáson, esetleg legkésőbb tizenöt napon belül válaszolni szükséges. (JÓZSA 2014)

2.3. Bevétel elemzés

Bevétel az adóalany által vállalkozási (gazdasági) tevékenységével összefüggésben, esetleg arra tekintettel bármely jogcímen, továbbá bármely formában mástól megszerzett vagyoni érték, beleértve az áthárított általános forgalmi adót is. Vagyoni érték különösen a pénz, az utalvány (ideértve különösen a kereskedelmi utalványt és minden más hasonló jegyet, bont, kupont, valamint egyéb tanúsítványt, amely egy vagy több személy árujára vagy szolgáltatására cserélhető, illetőleg egy vagy több személy esetében is alkalmazható kötelezettség csökkentésére), a dolog, az értékpapír, az igénybe vett szolgáltatás, ezen kívül a forgalomképes, esetleg egyébiránt értékkel bíró jog és az adóalany javára elengedett kötelesség, esetleg átvállalt tartozás.

Nem minősül bevételnek:

- ❖ az a vagyoni érték, amelyet az adóalany köteles visszaszolgáltatni (így különösen a kapott kölcsön, hitel, a tag vagyoni hozzájárulása);
- ❖ az adózó által korábban átadott vagyoni érték az adóalany (ideértve a tevékenységét folytató özvegyet, örököst is) számára nem ellenértékként (ellenszolgáltatásként) történő visszaszolgáltatásakor (ideértve különösen a nyújtott kölcsön, hitel visszafizetett összegét és a visszatérített adót, valamint az adóalanyiság időszaka előtt megszerzett értékpapír átruházása révén megszerzett ellenértékből azt a részt, amely nem haladja meg az értékpapírnak az adóalanyiság első adóévet megelőző üzleti év utolsó napjára vonatkozóan a számvitelről szóló törvény rendelkezései szerint megállapított könyv szerinti értékét, de ide nem értve különösen a nyújtott kölcsönre, hitelre kapott kamatot);
- ❖ az a vagyoni érték, amelynek a megszerzése alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének napjára vonatkozóan megállapított szokásos piaci árát az adóalany köteles megfizetni; ha azonban az adóalany csupán a szokásos piaci ár egy részének megfizetésére köteles, abban az esetben a szokásos piaci árból a fizetési kötelezettséget meghaladó rész bevételnek minősül.
- ❖ az individuális vállalkozó adóalany esetén magánszemélyként, nem a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatban kapott vagyoni érték (így különösen az ápolási díj, a biztosító szolgáltatása). (FARKASNÉ 2018)

A bevételt forintban kell meghatározni. Utalvány esetében bevétel az az összeg, amely értékben az utalvány termékre, szolgáltatásra cserélhető, illetőleg kötelezettség csökkentésére felhasználható. Nem pénzben megszerzett vagyoni érték esetében a bevétel a vagyoni értéknek a megszerzése időpontjára megállapított szokásos piaci ára. Szokásos piaci ár az az ellenérték, amelyet független felek összehasonlítható körülmények között egymás között érvényesítenek vagy érvényesítenének.

Elengedett, elévült kötelezettség és más által átvállalt tartozás esetében a bevétel az adóalany megszűnt kötelezettségének, illetve megszűnt tartozásának összege. Ha a bevételt külföldi fizetőeszközben fejezték ki, akkor az átszámításhoz azt az utolsó, a bizonylat kibocsátásának napján - más esetben a bevétel megszerzésének a napján - érvényes, az adott külföldi pénznem valamely egységének forintban kifejezett eladási árát kell alkalmazni, amelyet belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában jegyez. Abban az esetben, ha az adott külföldi pénznemnek ilyen jegyzése nincs, a forintra történő átszámításhoz azt az adott külföldi pénznem valamely egységének euróban kifejezett értékét kell alapul venni, amelyet a Magyar Nemzeti Bank a bizonylat kibocsátásának napját - más esetben a bevétel megszerzésének a napját - megelőző naptári negyedévre vonatkozóan tesz közzé. (BUDAY 2008)

A bevétel csökkenthető a jogszabályi kötelezettség alapján tárgyévben visszafizetett támogatás összegével. A számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó adóalany esetében a törvény rendelkezései szerint elszámolt (a beszámoló eredmény kimutatásában kimutatandó) árbevétel, bevétel.

2.4 Kiadás, költség és ráfordítás elemzés

- ❖ Kiadás: tényleges pénzkidadás, a cég pénzkészletének pénzeszközeinek csökkenését jelenti
- ❖ pénzkidadás: pénzügyi kategória, a pénz csökkenését jelenti, csak, továbbá csakis pénzmozgás: semmi kapcsolata nincsen a költséggel, nem lesz belőle kiadás, ráfordítás (pl. hiteltörlesztés, kölcsön törlesztés)
- ❖ költség, ráfordítással járó pénzkidadás

Költség:

A kiadás az időszaki tevékenység - termék előállítás, szolgáltatás - megvalósítása érdekében megfelelően felmerülő erőforrás - anyagok, gépek, munkaerő - fogyasztások pénzben kifejezett értéke. Ez lehet eszközfelhasználás értéke, fogyasztással egyidejű költség, tartozás-növekedés.

A kiadás sok esetben együtt jár a kiadással, de meg is előzheti, sőt követheti azt. Példának okáért utólag, a tényleges fogyasztást követően fizetjük ki az energia-felhasználás értékét, esetleg példának okáért, előre kifizetjük az újság-előfizetési díjat, esetleg a bérelt ingatlan bérleti díját.

"Nem minden kiadás költség, de minden költség előbb vagy utóbb kiadás is lesz "

Ráfordítás:

Az időszakban kibocsátott, értékesített anyagi, ezen kívül nem anyagi javak bekerülési értéke. A hozamhoz kapcsolódó "áldozat" értéke. Az eredmény terhére történő elszámolást jelent. Nem a termeléshez kapcsolódó terminus.

A ráfordítás tágabb terminus, mint a kiadás. A kiadás lehet egyidejű ráfordítás, de a ráfordítás nem mindig jelenik meg kiadásként. Nem kiadásként, hanem pénzügyi tevékenység ráfordításaként jelennek meg a felvett hitelek után fizetett kamatok, egyéb ráfordításaként a káreseménnyel kapcsolatos költségek, a bírságok, a kötbérek, vevővel kötött szerződés alapján fizetett késedelmi kamatok.

"Nem minden ráfordítás (volt) költség, de minden költség előbb-utóbb ráfordítás lesz."

- ❖ A költség időben megelőzheti a kiadás felmerülését, továbbá elszámolását.
- ❖ A költség időben követheti a kiadás felmerülését, ezen kívül elszámolását.
- ❖ A költség időben egybeeshet a kiadás felmerüléssel, valamint - elszámolással.
- ❖ Vannak olyan ráfordítások, amelyeket kiadásként soha nem mutatunk ki.

(KECSŐ 2016)

2.5. Pályázati források

Pályázat fogalma:

Azon dokumentumok összessége, amely alapján realizálódik a pályázat bírálata. A formanyomtatvány (pályázó adatai, projekt bemutatása), valamint a mellékletek képezik a pályázati dokumentációt.

A pályázatok az Európai Unióhoz való csatlakozás után kezdtek közismertté válni. Miután országunk részese lett az Európai Ökonómiai Térségnek, lehetősége adódott, az uniótól érkező támogatási pénzek fogyasztására, különféle fejlesztések segítése céljából. Releváns kihangsúlyozni, hogy a pályázatok útján megítélt pénzösszegek nem segélyek! Ezek támogatások, valamint az primer céljuk, hogy olyan vállalkozások, önkormányzatok, egyéb szervezetek, továbbá akár magánszemélyek kapják, amik jelen esetben is stabilan tudnak működni. A további fejlesztéseik megvalósítását segítik a pályázatok.

Európai Unió:

Az Európai Unió ökonómiai, továbbá politikai egyesülés, melyet 27 európai állam alkot. A regionális integráció iránt elkötelezett szervezet 1993. november 1-jével alakult ki az 1992. február 7-én aláírt maastrichti szerződéssel az Európai Ökonómiai Társadalmi alcsoporthoz tartozó 12 tagországból. hazánk 2004. május 1-étől az Európai Unió teljes jogú tagja. A több évig tartó csatlakozási tárgyalások lezárulta után az EU-val való csatlakozási szerződést 2003 áprilisában írták alá Athénban. Az újabb tagállamok közül harmadikként 2011. január 1-től hazánk látta el az EU Tanácsának soros féléves elnökségét.

Pályázati kiírás:

A pályázati felhívás, továbbá az útmutató, amelyek együttesen tartalmazzák a pályázáshoz szükséges összes feltételt.

Pályázati felhívás:

Az a nyilvános, esetleg előre behatárolt körben közzétett felhívás, amely a pályázók összevetésére alkalmas feltételeket, továbbá a pályázattal elnyerhető célkitűzés szerinti juttatást, a pályázat értékelésének fontos feltételeit (beleértve a benyújtási és értékelési

határidőket, valamint a pályázat elbírálására hivatottak körét) megjelöli. A támogatási végrehajtása érdekében megfelelően megjelentetett felhívás. A pályázat írók primer teendője, hogy e dokumentációkat értelmezik, valamint a benne foglaltak alapján elkészítik azokat a pályázati anyagokat, amelyekkel az adott vállalkozás, önkormányzat, szervezet, esetleg akár magánszemély támogatási pénzhez tud jutni, amennyiben pozitívan bírálják el. Releváns tudni támogatások, pályázatok a gazdaság minden szereplője számára elérhetőek. Ezeket szeparáltan csoportokra kellett osztani, e kategóriákat úgy nevezik, hogy Operatív Programok.

Operatív Projektek (OP):

Olyan programozási dokumentum, amelyet az Európai Bizottság hagyott jóvá. Prioritásokra bomlik, amik intézkedésekből állnak. hazánkban a 2014-2020 közti periódusra 10 OP készült:

- ❖ Deprivált Személyeket Segítő Operatív Projekt (RSZTOP),
- ❖ Közigazgatás-, ezen kívül Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Projekt (KÖFOP),
- ❖ Magyar Halgazdálkodási Operatív Projekt (MAHOP),
- ❖ Környezeti, ezen kívül Energiahatékonysági Operatív Projekt (KEHOP),
- ❖ Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Projekt (EFOP),
- ❖ Gazdaságfejlesztési, ezen kívül Innovációs Operatív Projekt (GINOP),
- ❖ Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Projekt (IKOP),
- ❖ Terület-, valamint Településfejlesztési Operatív Projekt (TOP),
- ❖ Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Projekt (VEKOP),
- ❖ Vidékfejlesztési Projekt (VP)

Az OP-k véglegesítésében az Európai Bizottság mellett a magyarországi Irányító Hatóság vesz részt. Ezen intézmények kollektív munkájának köszönhető a pályázati rendszer. Az érvényben lévő pályázati ciklus hivatalos neve: Széchenyi 2020. Látható, hogy nagyon szisztematikusan, továbbá akaratlagosan meg vannak a különböztetve a fejlesztések területei, továbbá ezeken belül a természetes-, valamint jogi személyek jogosultságai is pontosan meg vannak határozva.

Az Önkormányzat sikeres pályázatainak listája:

- ❖ Humán kapacitások fejlesztése a Hevesi Járásban
- ❖ Gyerekesély programok infrastrukturális háttere (99,9 millió)
- ❖ Praxisközösségek létrehozása Heves járásban
- ❖ Integrált térségi gyermekprogramok a Hevesi Járásban
- ❖ A „NŐK A CSALÁDBAN ÉS A MUNKAHELYEN” PROJEKT
- ❖ Heves Város integrált funkcióbővítő fejlesztése
- ❖ HEVESI KISTÉRSÉGI TELEPÜLÉSEK IVÓVÍZMINŐSÉG-JAVÍTÓ PROGRAM
- ❖ A HEVESI CSODA-VÁR ÓVODA INFRASTRUKTÚRÁLIS MEGÚJULÁSA
- ❖ Heves Városért Közalapítvány hangszerbeszerzése
- ❖ Szemléletformáló programok Heves Városban
- ❖ Heves Város Strand felújítás
- ❖ Hevesi bicikli út kialakítása
(KOVÁCS 2014)

2.6. Adóbevételeinek elemzése

A fejezetben az adóbevételek általános tulajdonságait fogom csoportosítani és felsorolni.

I. Adómegállapítás: eljárási értelemben adókötelezettségnek számít:

- ❖ mai adórendszerben nincsen primer adómegállapítási mód
- ❖ hagyományos magyar adó megállapítási stílus volt:
- ❖ adókiivetés
- ❖ adó levonásos technika
- ❖ az adómegállapítás függ attól is, hogy az adózási köteleesség gyakorisága
- ❖ rendszeres
- ❖ folyamatosan teljesítendő
- ❖ visszatérően vagy
- ❖ eseti jelleggel
- ❖ az adókat adónként, a költségvetési segítséget támogatásként, törvényben előírt időszakonként szükséges megállapítani
- ❖ (de ugyanaz a kötelezettség több adóra együttesen is történhet pl.: ÁFA + SZJA bevallás)
- ❖ adózási időintervallum függ:

- ❖ adózótól
- ❖ könyvvezetés módjától
- ❖ más adókötelezettségektől
- ❖ ennek megfelelőképpen lehet:
- ❖ naptári évenként
- ❖ negyedévenként
- ❖ eseti jelleggel (pl.: illetékek)
- ❖ adó megállapítási módok a megállapításra kötelezett személyek szerint:
- ❖ adózó önadózással (adóalany kötelezettsége -a speciális adótörvények adótételei alapján)
- ❖ kifizető, ezen kívül munkáltató: adólevonással és az adóbeszedésre kötelezett: adóbeszedéssel
- ❖ adóhatóság: kivetéssel, kiszabással, utólagos megállapítással, azonnali ellenőrzéssel

II. Önadózás jellegzetességei:

- ❖ főadók, továbbá költségvetési támogatások megállapításának módja
- ❖ adó konklúzió megelőzi az adóbevallást
- ❖ az adónak a nyilvántartások alapján következnek be a kiszámítása
- ❖ Art 18. §: részkötelezettségek:
- ❖ megállapítás
- ❖ bevallás
- ❖ megfizetés
- ❖ ehhez kapcsolódó adókötelezettségek:
- ❖ nyilvántartásba vétel
- ❖ iratmegőrzés

III. Jogi személyek, valamint egyéb szervezetek:

- ❖ önadózással teljesítenek kivéve:
- ❖ helyi adóknál (kivetéssel, kivéve a vállalkozások kommunális adója és az iparüzési adó)
- ❖ belföldi rendszámú gépjárműadó (kivetéssel)
- ❖ termék importot terhelő adók (vámhatóság kivetéssel, pl.: forgalmi fogyasztás adó, statisztikai illeték, útalap hozzájárulás, termékdíj)

- ❖ vagyonszerzési eljárás illetékei (illetékhivatal kiszabásával)

IV. Magánszemélyek:

- ❖ Önadózás, ha:
- ❖ vállalkozó
- ❖ ÁFA-, valamint felhasználási adó alanya az illető
- ❖ összjövedelme után az adót nem a munkaadó állapította meg

V. Kifizető, ezen kívül munkaadó adó megállapítása:

- ❖ adólevonással
- ❖ adóbeszedésre kötelezett személynél pedig adó beszedéssel
- ❖ levonás: a munkáltatók, valamint a kifizetők teljesítik
- ❖ adózóként adózói mellékkötelezettségek terhelik őket
- ❖ nem bírnak hatósági jogosítványokkal, pl.: az adó elvételére
- ❖ egyéb adózási kötelezettségek címzettjei
- ❖ felelőségük helytállási kötelezettségük egyre szigorúbb
- ❖ a jogszabály erejénél fogva az adó megállapítására köteles személyek
- ❖ nem az általuk juttatott bevételekből vonják l, hanem.
- ❖ adóbeszedésre kötelezettek:
- ❖ kereskedelmi szálláshely, csónakház üzemeltetője
- ❖ üdülőfenntartó szerv
- ❖ fizető vendéglátó szálláshelyen a szállásadó, esetleg a közvetítésre jogosult
- ❖ helyiség bérbe- ingyenes használatba adása esetén: a tulajdonos, esetleg a rendelkezésre jogosult

A következő részben az adóhatóság feladatairól kívánok néhány fontosabb tény ismertetni.

Az adóhatóság adómegállapítási módjai:

1. Kivetés:

- ❖ önkormányzati adóhatóság:
- ❖ a lokális adókat
- ❖ a gépjármű adókat állapítja meg

- ❖ adóbevallás alapján (adóbevallásban nyilatkozni kell az adóalapról, az adómentességről, a kedvezményekről, illetőleg a szükséges adatokról)
- ❖ csak a bevallás alapján történő adómegállapítás kivétel
- ❖ ha az adóhatóság a fizetendő adókról, a jövedelem módjáról, idejéről, továbbá az adó alapról határozatot hoz az nem adókivétel (pl.: Art 78./A§: Hatósági adómegállapítás a bevallás azonnali ellenőrzése alapján - ilyenkor a valótlan, hiányos vagy elmulasztott bevallást "kerekítik egészé", azaz megállapítják a tényleges adót és a különbözetre késedelmi pótlékot, valamint adóbírságot szabnak ki.)

2. Kiszabás:

- ❖ Illetékhivatal végzi:

Az illetékek fajái:

- ❖ vagyonszerzési illeték
- ❖ eljárási illeték
- ❖ illetékelőleg
- ❖ illetékbélyeggel megfizetni elmulasztott illeték
- ❖ ha az illetéket nem szabályszerűen - időben, módon, mértékben - fizették meg
- ❖ vagyonszerzést nem jelentették be, továbbá erről ügynevezett leletet készítenek
- ❖ bejelentés alapján hajtják végre
- ❖ kivételhez hasonló jogintézmény, de ettől fő eltérései a következők:
- ❖ itt illetékhivatal jár el, nem pedig adóhatóság;
- ❖ a kiszabás csakis az illetékek kiszabására irányul
- ❖ nem bevallás, hanem bejelentés alapján indul az eljárás

3. Feltételes adómegállapítás (Art 80/A. §):

- ❖ adózó kérelmére állapítja meg a Pénzügyminisztérium a jövőbeni ügyletre nézve
- ❖ közölt, ezen kívül differenciált tényállás alapján
- ❖ megállapítja az adókötelezettséget, esetleg annak hiányát, valamint az adóalapot, valamint az adót
- ❖ ez nem valódi adókivétel, hiszen egy tervezett ügyletre irányul
- ❖ az adózás konzekvenciáiról ad tájékoztatást az adózónak, amely szerint a változatlan tényállást mellett az az adóhatóság kötelezve van a PM. rendelkezéséhez

- ❖ ez egy egyedi hatósági határozat (de precedens jellege nincs)
- ❖ A kérelmezőnek nyilatkoznia szükséges arról, hogy:
- ❖ tényállás megfelel a valóságnak
- ❖ ez, esetleg hasonló kérelem ügyében nem folyik,- nem folyt - legalábbis tudomása szerint -ellenőrzés, adóigazgatási, esetleg bírósági eljárás
- ❖ érvénytelen a határozat, ha
- ❖ valótlan adatokat tartalmazott
- ❖ megtévesztő volt a kérelem
- ❖ amely alapján kibocsátották a határozatot nincsen helye feltételes adómegállapításnak, ha
- ❖ a tényállás hiányos
- ❖ az adatok nem elegendők a megállapításhoz, a tényállás nem elég konkrét
- ❖ ha alaposan attól lehet tartani, hogy a közölt tényállás valamely más szerződést, ügyletet, esetleg más cselekményt leplez
- ❖ ha a tényállás megegyezik az adózónak egykorábbi, már elutasított kérelmének tényállásával
- ❖ az ügyben államigazgatási, esetleg bírói eljárás folyik
- ❖ ha jogszabályváltozás következik be, annak hatályba lépésétől kezdve nem megfelelő az alkalmazásra a megállapított adó, hogyha: a változás érinti a feltételeket
- ❖ ha a kérelmező nem fizette be a díjat (ugyanis az eljárás díjköteles: ügyletérték 1%- az, de minimum 250 ezer Ft - maximum 5 millió)

2.7. A gazdálkodás elemzésére szolgáló vagyoni és pénzügyi mutatók

Ebben a fejeztben bemutatom a pénzügyi mutatókat, melyeket számolni és elemezni is fogok.

- likviditási gyorsráta: Forgóeszközök-készletek / Rövid lejáratú kötelezettségek

A likviditási gyorsráta a likviditási ráta egy finomított változatát jelenti. A rövid lejáratú eszközök (forgóeszköz) közül csak a likvidebb eszközök kerülnek a számlálóba, vagyis a pénz, a likvid értékpapírok, és a vevők tartozásai. A nevezőben pedig maradnak a rövid lejáratú kötelezettségek.

- tőke ellátottsági mutató: Saját tőke / Források összesen*100

A hitelkockázat mértékét és a stabilitást mutatja meg. Minél nagyobb az értéke, annál kisebb az idegen forrás aránya, így a vállalkozást érintő kockázat is kevesebb. Bár minden vállalkozás más és más, de általánosságban a 30% alatti érték már kritikusan mondható. (www.lengyelpiroska.hu)

- eladósodottság foka: (Hosszúlejáratú hitelek és kölcsönök + rövidlejáratú hitelek és kölcsönök + Folyószámlahitelek) / Saját Tőke vagy Kötelezettségek / saját tőke

A vállalat megítélésében fontos szerepet játszik. Azt mutatja, hogy a saját források a kötelezettségek hány százalékát fedezik. Törekedni kell, hogy a mutató tartósan (jóval) 1 alatti értéket érjen el.

- pénzeszközök likviditása: Pénzeszköz / Rövid lejáratú kötelezettségek

A magas érték kifejezetten azt mutatja, hogy a vállalkozás túl nagy tartalékokkal rendelkezik. Ez rövidtávon lehet egy hirtelen bejövő nagy összegű bevétel hatása is (ennek nyilván megvan a saját helye), ám hosszútávon jelzi, hogy a cég a lehetőségeit nem aknázza ki. Mivel az infláció érint mindenkit, így mondhatni, hogy hosszútávon veszteséget termel. Az alacsony érték esetén a vállalat erőforrásainak nagyobb része van lekötve készletekben és kintlévőségekben. Ez a nagyon alacsony értékektől eltekintve nem okoz problémát, de mindenképpen szükséges a figyelemmel kísérése. Egy készletet érintő káresemény vagy egy vevőkör kiesése, fizetőképességének csökkenése ekkor fokozottan érinti a vállalkozás működését is. (www.bavfaktor.hu 2022)

- befektetett eszközök aránya: Befektetett eszközök / Eszközök összesen*100

Azt mutatja, hogy a vállalkozás összes eszközéből mekkora hányadot tesznek ki a tartósan befektetett eszközök. A bázismutatóhoz való viszonyítás az arányok elmozdulását mutatja.

- saját tőke ellátottsága: (Tőkeerősség) = Saját tőke/összes forrás*100

A mutató kifejezi, hogy az összes forráson belül mekkora a saját tőke aránya. A mutató értéke általában 0 és 1 között lehet. Rendkívüli helyzetben, ha a vállalat saját tőkéje negatív – mert kicsi a saját tőke és a vállalat nagy veszteségeket halmozott fel –, előfordulhat ettől

eltérő érték. Minél magasabb a mutató értéke, annál kevésbé függ a vállalkozás a hitelezőktől, annál biztonságosabb a gazdálkodása.

- adóbevétel aránya bevételhez képest: $\frac{\text{Adóbevétel}}{\text{Összes bevétel}}$

Azt mutatja, hogy az összes bevételen belül mennyi az az adóbevétel aránya.

- forgóeszközök aránya: $(\frac{\text{forgóeszközök}}{\text{eszközök összesen}}) * 100$

Arról tájékoztat, hogy az összes eszköz között milyen arányt képvisel a rövidtávon befektetett eszközök értéke. Ez utalhat a vállalkozás tevékenységének forgóeszköz igényességére. (www.nkerepo.uni-nke.hu 2022)

- kötelezettségek aránya: $(\frac{\text{kötelezettségek}}{\text{források összesen}}) * 100$

- tartalékok aránya: $(\frac{\text{passzív i.e.}}{\text{források összesen}}) * 100$

- likviditási ráta: $\frac{\text{forgóeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$

Arról tájékoztat, hogy a különböző likviditási fokozatú eszközök összege hány százalékát fedezi a rövid távú kötelezettségnek. A vállalkozás pénzügyi helyzetének pontos megítéléséhez a forgóeszközök struktúráját a likviditás mértéke szempontjából is szükséges vizsgálni.

- azonnali likviditási mutató: $(\frac{\text{pénzeszközök} + \text{értékpapírok}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}})$

- pénzeszközök likviditása: $\frac{\text{pénzeszköz}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$

- tőkeáttételi mutató: $(\frac{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{saját tőke}}) * 100$

A tőkeáttétel megmutatja, hogy a vállalkozás 1 egységnyi saját tőkével hány egységnyi vagyont üzemeltet. Az értéke mindig 1 vagy afölött van. A mutató értéke akkor pontosan 1,

ha 100%-ban saját tőkéből finanszírozzák a vállalkozást. Ha már hitele is van a cégnek, akkor a mutató értéke 1-nél magasabb lesz, így ezt a tőkeszerkezeti mutatót hívják még tőkemultiplikátornak is.

- eladósodottsági mutató: (hosszú lejáratú kötelezettségek / hosszú lejáratú kötelezettségek + saját tőke) * 100

Megmutatja, hogy a vállalkozást milyen arányban finanszírozzák a hitelezők és milyen arányban a tulajdonosok. Egy nagy befektetett eszköz igényel dolgozó termelő cég esetében a minél alacsonyabb érték a kívánatos, míg egy kereskedő cégnél a gyors forgási sebesség miatt a nagyobb érték is elfogadható (az árukat általában a készletek finanszírozására szolgáló folyószámlahitelből is megveheti). (www.hu.economy-pedia.com 2022)

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

A fejezetben a gyakorlati helyemet mutatom be, Heves várost és önkormányzatát.

Hevesi Közös Önkormányzati Hivatal (www.google.hu)

3.1. A Hevesi Önkormányzati Hivatal bemutatása

A Képviselő-testület, valamint szervei részére a jogszabályokban foglalt feladat-, ezen kívül hatásköri, organizációs, ezen kívül működési előírásokat a jelen Organizációs, továbbá Működési Szabályzatban foglaltak figyelembe vételével szükséges használni.

Az önkormányzat jelképei:

- ❖ a címer,
- ❖ a zászló
- ❖ a pecsét.

Az önkormányzat címere:

Heves város címere háromszögű kék színű címerpajzsban a pajzs talpán levő hármas halom

Heves város címere (www.google.hu)

Két szélső halmán álló, ágaskodó, jobbra néző, kétfarkú koronás oroszlán, bal mellső lábával három búzalkalászt, jobb mellső lábával kivont kardot tart.

Az önkormányzat zászlaja:

Heves város zászlaja két egyenlő szélességű heraldikai kék, továbbá aranysárga színű vízszintes sávból áll, középen a város címerével, felette a város nevének felirata.

Heves Város zászlója (www.google.hu)

Az önkormányzat pecsétje:

Kör alakú, benne körfelirat: „Heves Város Önkormányzata” helyezkedik el, középen a város címerében lévő álló, ágaskodó, jobbra néző, kétfarkú koronás oroszlán. A Képviselő-testület a címer, zászló, ezen kívül pecsét alkalmazását, alkalmazásuk rendjét szeparáltan rendeletben szabályozza. A lokális kitüntetések, ezen kívül elismerő címek alapításának, valamint adományozásának joga a képviselő-testületet illeti meg, ezekről szeparáltan rendeletben rendelkezik.

Az önkormányzat hivatalos elnevezése: HEVES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA. Az önkormányzat székhelye: 3360. Heves, Erzsébet tér 2.

3.2. A Hivatal szervezeti felépítése

A Hivatal az önkormányzat feladataihoz, ezen kívül hatásköreihez igazodó organizációs tagozódásban funkcionáló egységes szerv. A Hivatal engedélyezett köztisztviselői létszáma 45 fő. A Jegyző a Polgármester egyetértésével az engedélyezett létszámon felül a Hivatal feladatainak ellátása érdekében megfelelően a Hivatal költségvetése, ezen kívül pénzügyi forrásai terhére a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényben meghatározottak szerint határozott időre kinevezett köztisztviselőt alkalmazhat. A Hivatal belső organizációs egységekre tagozódik. Az organizációs egységek "iroda", az irodán belül „csoport” megnevezésűek. Az organizációs egységek jogi személyiséggel nem bírnak. (www.net.jogtar.hu)

A Hivatal az alábbi belső organizációs egységekre tagolódik:

- ❖ Polgármesteri Kabinet
- ❖ Stratégiai iroda
- ❖ Városfejlesztési, továbbá Vagyongazdálkodási csoport
- ❖ Projektmenedzsment csoport
- ❖ Pénzügyi Iroda
- ❖ Költségvetési csoport
- ❖ Adócsoport
- ❖ Városgondnoksági Iroda
- ❖ Hatósági, társadalmi, valamint építésügyi iroda
- ❖ Társadalmi csoport
- ❖ Hatósági csoport
- ❖ Építési csoport
- ❖ Tenk Kirendeltségi Iroda

Az irodák vezetését irodavezetők látják el. Az irodákhoz tartozó kategóriák vezetését az iroda vezetője, esetleg csoportvezető látja el. A Jegyző direkt irányítása alatt a Hivatal organizációs egységeitől elkülönülten látja el a feladatait az Interior (belső) Ellenőr és a humánpolitikai előadó. A Hivatalban - a Kttv. rendelkezései alapján - a jegyző által

adományozható professzionális tanácsadói, valamint professzionális főtanácsadói címekben részesülők száma nem haladhatja meg a 6 egyént. (CSEFKÓ 1997)

Pénzügyi Iroda

A Pénzügyi Iroda a Költségvetési csoport, továbbá az Adócsoporthoz tartozó egységek munkáját fogja össze. Az iroda ellátja a tervezéssel, előirányzat-felhasználással, az előirányzat-módosítással, készpénzkezeléssel, a könyvvizsgálattal, ezen kívül a beszámolási kötelezettséggel, az adatszolgáltatással kapcsolatos igen összetett, mindenre kiterjedő pénzügyi-gazdálkodási-számviteli feladatokat. A Pénzügyi Iroda, ezen belül is az Költségvetési csoport, ezen kívül az Adócsoporthoz tartozó feladatait a Szabályzat állapítja meg.

3.3. A Közös Önkormányzati Hivatal

Heves Város Önkormányzata Tenk Község Önkormányzatával közös önkormányzati hivatalt működtet. A közös önkormányzati hivatal elnevezése: Hevesi Közös Önkormányzati Hivatal, a székhelye: 3360 Heves, Erzsébet tér 2. szám. közös önkormányzati hivatal önálló jogi személyiséggel rendelkező költségvetési szerv, melynek működéséhez szükséges előirányzatokat, a működési és fenntartási költségeket az adott évi költségvetési rendelet határozza meg. A közös önkormányzati hivatalt a képviselő testület döntései szerint és saját hatáskörében Heves Város Polgármestere irányítja, az irányítási jogkörében tett intézkedéseiről folyamatosan tájékoztatja Tenk Község Polgármesterét.

A közös önkormányzati hivatalt a jegyző vezeti. A jegyző a közös önkormányzati hivatal köztisztviselője, közszolgálati ügykezelője, alkalmazottja tekintetében a munkáltatói jogokat önállóan gyakorolja, vezetői megbízáshoz, visszavonáshoz, jutalmazáshoz Heves Város Polgármesterének egyetértése szükséges. A közös önkormányzati hivatal Tenk községen belül fenntartott kirendeltségén foglalkoztatott köztisztviselő, közszolgálati ügykezelő kinevezésére, bérezésére, felmentésére és jutalmazására vonatkozó döntéshez Tenk Község Polgármesterének egyetértése szükséges. A képviselő-testület tagjai a közös önkormányzati hivatal köztisztviselőjének, ügykezelőjének megbízott munkatársainak közvetlen utasítást nem adhatnak. A közös önkormányzati hivatalon belül a kiadmányozási jogot a jegyző gyakorolja. A jegyző a közös önkormányzati hivatalon belül kialakított szervezeti egységek vezetőinek, illetve a közös önkormányzati hivatal köztisztviselői részére kiadmányozási jogot adhat. A közös önkormányzati hivatal a szervezeti és működési

szabályzatában foglaltaknak megfelelően szakmailag előkészíti a bizottság, illetve a képviselő-testület döntéseit, a külön jogi szabályozásokban foglaltak szerinti tájékoztatási és ügyviteli közreműködési kötelezettségének a jegyző útján tesz eleget. A közös önkormányzati hivatal szervezeti és működési szabályzatában foglaltakat figyelembe véve a belső működési szabályokat és a közös önkormányzati hivatalon belül kialakított egyes szervezeti egységek ügyrendjét a jegyző állapítja meg.(www.kti.uni-nke.hu)

3.4. Az Önkormányzat költségvetése, vagyona

Az ökonómiai program

A polgármester az ökonómiai projekt elkészítéséhez az előkészítés alkalmával javaslatot kér a város polgáraitól, a képviselőktől, a bizottságoktól, a jegyzőtől, az önkormányzati intézmények vezetőitől, a városban törvény alapján funkcionáló civil szervezetektől. Az ökonómiai programot a polgármester állítja össze, továbbá terjeszti elő. A projekt időarányos teljesítését az önkormányzati szakasz 2. évében át szükséges tekinteni, ezen kívül a végrehajtását értékelni szükséges.

Költségvetés

A képviselő-testület költségvetését rendeletben állapítja meg. Megalkotására nézve az irányuló központi törvények, továbbá az önkormányzat rendeletei az irányadóak. A képviselő-testület a költségvetést két fordulóban tárgyalja. Az első fordulóban a számításba szükséges venni a bevételi forrásokat, a források bővítésének lehetőségeit, meg szükséges határozni a kiadási szükségleteket, azok gazdaságos, célszerű megoldásait, a szükségletek kielégítésének sorrendjét, be szükséges mutatni a felmerült igényeket, továbbá ezek kielégítésnek alternatíváit, változatait, valamint jelezni szükséges az egyes döntések hatásait. A második fordulóban a költségvetési jogszabály által előírt részletezésben a költségvetési rendelet-tervezetet tárgyalja a képviselő-testület. A tervezet több változatot is tartalmazhat. A tervezet elsődlegesen a törvényben előírt kötelező önkormányzati feladatok megvalósítását, továbbá a további még vállalható önkormányzati feladatokat rögzíti. A költségvetési javaslatot a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé, a munkatervében behatárolt időpontban. Az előkészítéssel kapcsolatos feladatok elvégzéséről - a polgármester intézkedésének megfelelő módon - a jegyző gondoskodik. A költségvetési évet követően a zárszámadást rendelettel állapítja meg a képviselő-testület.

Az önkormányzat vagyona

Az önkormányzat vagyona a tulajdonából, továbbá az őt megillető vagyoni értékű jogokból áll. A vagyona irányuló differenciált szabályokat a képviselő-testület szeparáltan rendeletben szabályozza. A képviselő-testület a lakosságot éves szinten egyszer tájékoztatja az önkormányzat vagyoni helyzetének alakulásáról.

A gazdálkodás ellenőrzése

A Hevesi Kollektív Önkormányzati Hivatal az önkormányzati intézmények (kötségvetési szervek) gazdálkodásának ellenőrzését belső ellenőr útján látja el belső pénzügyi ellenőrzési szabályzatban meghatározottak szerint, ezen kívül gyakorisággal. A lokális önkormányzat belső pénzügyi ellenőrzését az interior (belső) ellenőrzés útján biztosítja. Heves Város Önkormányzat Képviselő-testületének Hevesi Kollektív Önkormányzati Hivatala Interior (belső) kontrollrendszer szabályzatát a szabályzat 10. függeléke tartalmazza. A képviselő-testület éves szinten megtárgyalja az önkormányzati költségvetési szerveknél tartott pénzügyi ellenőrzések tapasztalatait, ezen kívül meghatározza a további feladatokat. A Pénzügyi Bizottság szükség szerint, de legalább a teljes tevékenységéről szóló beszámoló keretei között ad számot pénzügyi ellenőrző tevékenységéről, továbbá tesz javaslatot a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére. Az Állami Számvevőszék, továbbá más ellenőrzésre jogosult szerv vizsgálatáról készült jelentést - annak készítését, valamint megküldését követő első képviselő-testületi ülés során - a képviselő-testület elé szükséges terjeszteni

A Hevesi Önkormányzat szervezeti felépítését az 1. melléklet tartalmazza.

4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

A fejezetben elsőként a Heves Önkormányzat SWOT-analízisét mutatom be, majd a bevételeit és a kiadásait elemzem, ezt követően a beruházásokról és a pályázati forrásokról szólok. A fejezet további részében az önkormányzat által beszédett adókat ismertetem részletesen, majd a mérleg eszköz és forrás oldalát, és a gazdálkodás elemzéséhez szükséges vagyoni és pénzügyi mutatókat elemzek.

4.1. Heves Város Önkormányzatának SWOT-analízise, problémafája és célfája

SWOT-analízis

A módszer esszenciája, hogy egy elméleti mátrixban összegyűjtjük, ezen kívül prioritizáljuk az interior (belső) erőforrásokat az alapján, hogy amelyek az erősségeink, ezen kívül a gyengeségeink, amelyekre tudunk hatással lenni, ezen kívül amelyek, amikre pedig nem. A SWOT elkészítése többféle módszerrel is hatásos tud lenni, önálló munkától a kollektív ötletelésig, leggyakrabban azonban több módszert is vegyítünk, annak érdekében megfelelően, hogy a legpontosabban meg tudjuk határozni az egyes pontok tartalmát. Am a pontosságán túl a SWOT elemzése, kiértékelése tud igazán hatásos lenni. Elsődlegesen az elemzés keresztlemzése ad számunkra lényeges információkat, felhívja a figyelmet a sürgős teendőkre:

- ❖ Amelyek azok az erősségek, amik találkoznak az externális lehetőségekkel? Erre támaszkodhatunk, nyithatunk újabb területeket, ezek a kitörési pontok.
- ❖ Amelyek azok az erősségek, amik segítségünkre vannak a negatív környezeti hatások kivédésében? Ezek releváns kihívások.
- ❖ Amelyek azok a gyengeségeink, amik akadályozzák az alternatívák kihasználását? Ezek a fejlesztésre szoruló területek.
- ❖ Amelyek azok a gyengeségek, amik még ezen felül a negatív hatásokkal találkoznak? Ezek a kockázati elemek.

A SWOT-elemzés előnye, hogy könnyen, ezen kívül relatíve rapid módon elvégezhető. Végrehajtása nem igényel előképzettséget. Ezzel párhuzamosan hatalmas létszámú csoportban a teljes elemzés elvégzése időigényes tevékenység lehet, amelynek teljes ideje alatt nehéz fenntartani az érdeklődést, ezen kívül a koncentrációt. Az elemzés kezdeti

szakaszában sok esetben kételkednek a résztvevők az eljárás hasznosságában, úgy vélik, hogy amúgy is elegendő, általuk már ismert adattal bírnak.

Az elemzés egyes lépései végezhetőek kezdettől fogva csoportokban is, ahol az adatok összegyűjtése „ötletroham” használatával is történhet. Ez esetben azonban egyes résztvevők kimaradhatnak a munkából, ami egyrészt információvesztést, másrészt az érdeklődés lanygulását eredményezheti. Amiatt is szükséges a lehető legszélesebb kört bevonni a munkába, mert minél több oldalról, ezen kívül perspektívából áll össze a tapasztalatokon, észrevételeken alapuló információtömeg, annál megbízhatóbb annak valóságtartalma.

A Hevesi Önkormányzat SWOT-analízisét a 1. ábra szemlélteti.

<p style="text-align: center;"><u>Erősségek:</u></p> <p>Humán erőforrás (stabil szaktudás, kitartás, munkabíró képesség) Kulturált munkahelyi környezet Vezetők képessége, képzettsége Növekvő pályázati affinitás Aktív, kezdeményező, összefogásra, együttműködésre képes csoport Továbbképzési igény</p>	<p style="text-align: center;"><u>Gyengeségek:</u></p> <p>Alacsony hivatali létszám, egyenlőtlen leterheltség, helyettesítések szervezetlensége Feladatok, hatáskörök tisztázatlansága, munkafolyamatok szabályozatlansága Korszerű, munkavégzést segítő szoftverek, eszközök hiánya Nem minden irodában alkalmasak a körülmények az ügyfélfogadásra Párhuzamos tevékenységek Egyes munkakörökben szakismeret, felkészültség hiánya Határidők tartása</p>
<p style="text-align: center;"><u>Lehetőségek:</u></p> <p>Informatikai fejlesztések, e-ügyintézés Hazai és EU-s pályázatok kihasználása Képzés, továbbképzés, benchlearning Munkafolyamatok szabályozása, pontos munkaköri leírások készítése Szakképzett szellemi tőke megőrzése, HR fejlesztése Teljesítményértékelés, motiváció Naprakész információ megosztása A hivatal szervezeti teljesítményének fejlesztése Rendszerszemléletben való gondolkodás</p>	<p style="text-align: center;"><u>Veszélyek:</u></p> <p>Nem kiszámítható gazdasági környezet, tőkehiány, anyagi tartalékok hiánya Állandó jogszabályi változások Növekvő leterheltség, egyes munkatársak pszichés terheltsége Szakemberek elvándorlása (motiváció hiánya, település hátrányos földrajzi fekvése) Szervezetfejlesztési törekvések ellenállásba ütköznek a dolgozók részéről</p>

1. ábra: A Hevesi Önkormányzat SWOT-analízise

Forrás: Tapasztalatok alapján saját szerkesztés

A vélemények sokszínűek, ezen kívül szerteágazóak, esetenként nem egészen tárgyilagosak, emiatt nehéz azokat összegezni. Főképpen, ha nincsenek súlyozva, továbbá így a fontos, valamint a kevésbé lényeges észrevételek egyenértékűen szerepelnek. Emiatt a közösen végzett súlyozásnak kiemelkedő jelentősége van. A módszer előnye, hogy az elemzés alkalmával olyan elemek is felbukkanhatnak, amik eddig nem tartoztak a vállalt célkitűzések közé, mégis releváns a szerepük. Problémát jelenthet, hogy az interior (belső) elemzés alkalmával, különösen a gyengeségek számbavételekor nem pusztán a terület ilyen jellemzőit gyűjtik össze, hanem a terület belső világából kilépve az egész rendszer nehézségeit fogalmazzák meg.

Az 1. ábrában lévő, Hevesi Önkormányzatra vonatkozó SWOT-analízisem alapján levonható következtetések:

- ❖ A hivatal dolgozói stabil szaktudással rendelkeznek, legtöbbjük diplomás.
- ❖ Kitaróak, munkabíró képességük jók, nem végeznek nehéz fizikai munkát.
- ❖ Az irodák korszerűsítésével kényelmes, kulturált légkört alakított ki a dolgozók számára.
- ❖ A különböző irodákhoz, külön irodavezetők vagy csoportvezetők lettek rendelve, ezzel biztosítva az odafigyelést a dolgozókra.
- ❖ A csapatépítő programok fontos elemei a hivatalnak, melyek miatt egy együttműködésre képes csapat tudott összerendeződni.
- ❖ A dolgozóknak évente több továbbképzésen kell részt venniük, mellyel fejleszteni akarják tudásukat. Ezek végén sokszor vizsgát is kell tenniük tudásukról.
- ❖ 2018. márciusában belépett a hivatal ASP-adó rendszerbe, mely megkönnyíti a mindennapi munkát a dolgozók számára. Nem volt könnyű az átállás nagyon sok adatot rosszul emelt át a rendszer, melynek javításai sokszor a mai napig is folytatódnak.
- ❖ Az e-ügyintézésre a vállalkozóknak és egyéni vállalkozóknak a legtöbb esetben már van lehetőségük könyvelőik és az ügyfélkapujuk által. Sajnos a magánszemélyek még nem tudnak ilyen módon ügyet intézni.
- ❖ Sok hazai és EU-s pályázat van, amelyekkel a hivatalt és a várost tudják támogatni, melyeket általában ki is használnak.
- ❖ Mindenkinek megvan a saját munkaköre, de jellemző az, hogy egy személy több helyre is betanul, ezzel megoldva a szabadság és betegségek miatti szakember hiányt.

- ❖ A HR jelenleg alapfokon működik, alapvető dolgokat el tudni látni, de konkrét személy nincs erre alkalmazva. Teljesen máshogy működik egy kis városi hivatalban, mint egy multinacionális cégnél.
- ❖ Minden év augusztus 20-án kitüntetést kap a hivatalhoz tartozó cégekből a kiemelkedő dolgozók, mely díjjal és pénzbeli juttatással is jár.
- ❖ A fontosabb információkat a hivatal facebook oldalán, a hevesi hírportálon, heves megyei hírlapban és a hivatalos honlapon lehet megtekinteni, amit hetente, frissítenek.
- ❖ Alacsony a hivatali létszám, nehéz egy ilyen helyre bekerülni. A legtöbb dolgozó itt kezdte meg munkáját és sokszor itt is tölti le 40 éves munkaidejét. A bekerülés úgynevezett „kihalásos alapon működik”. A nyugdíjba menők helyére vagy kapcsolatok által lehet ilyen helyre menni, dolgozni.
- ❖ Nem minden iroda alkalmas az ügyfelek fogadására. A felújítás során nem jutott elég anyagi finanszírozás a teljes ház felújításra.
- ❖ Nem kiszámítható a gazdasági környezet. Sokszor fellelhető tőke és anyagi tartalék hiány, melyek általában támogatásokkal vannak kompenzálva.
- ❖ A dolgozóknak figyelnie kell az állandó jogszabályi változásokat. Emellett figyelni kell az adózási változásokat is.
- ❖ A különböző időszakokban jellemző a dolgozók leterheltsége is, melyek annak köszönhetőek, hogy a munka nem egyenletesen oszlik el az egyes időszakokra.
- ❖ Egyre jellemzőbbé válik a szakemberek elvándorlása mely az alacsony közalkalmazotti bértáblának köszönhető. Az emberek úgy érzik, hogy tudásuk más helyen jobban kifizetődne, ezért döntenek a váltás mellett.

Úgy gondolom a fent említett problémák, hiányosságok változtatásával még többet lehetne javítani a hivatali dolgozók hozzáállásán a munkához. Fontos a stabil, erőskezű vezetőség, mert egy ilyen szervezetet nehéz egyben tartani anélkül, hogy szétesne.

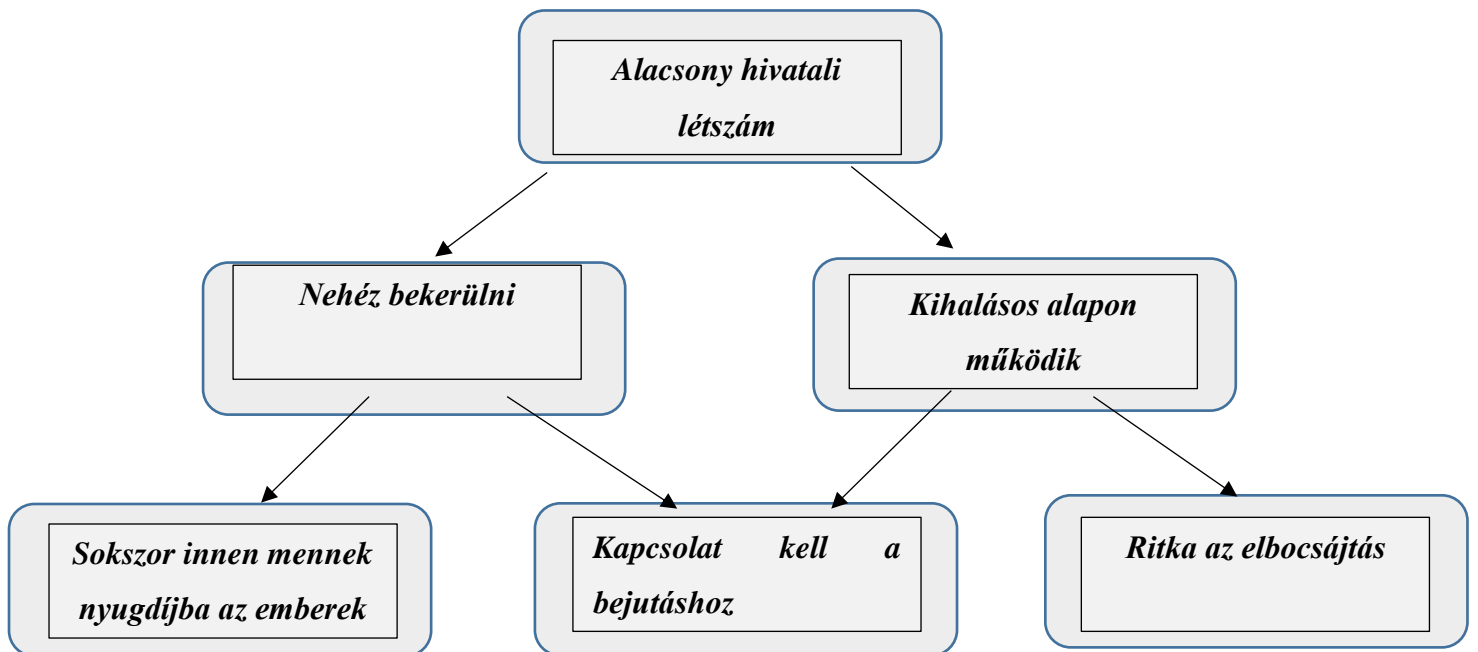
A Hivatal mérleg sémájára számviteli törvény az 1. számú melléklet „A” változatát választotta. A könyvvizetés módja kettős könyvvitel. A mérleg fordulónapja december 31, a mérleg összeállítása során a tárgyévet követő év február 28-ig tudomásukra jutott események tárgyévi kihatásait veszik figyelembe.

Problémafa

Problémaelemzés

A probléma elemzésénél először megkeressük a nehézségek körét, majd vizsgáljuk az ok-okozat összefüggéseit, amit végül egy problémafa-szerkezettel ábrázolhatunk. Minden feltárt nehézséget értékelni szükséges. Ha a probléma ok, abban az esetben az alsó szintre kerül.

A Hevesi Önkormányzat problémafáját 2. ábra szemlélteti

2. ábra: Hevesi Önkormányzat problémafája

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolója alapján saját szerkesztés

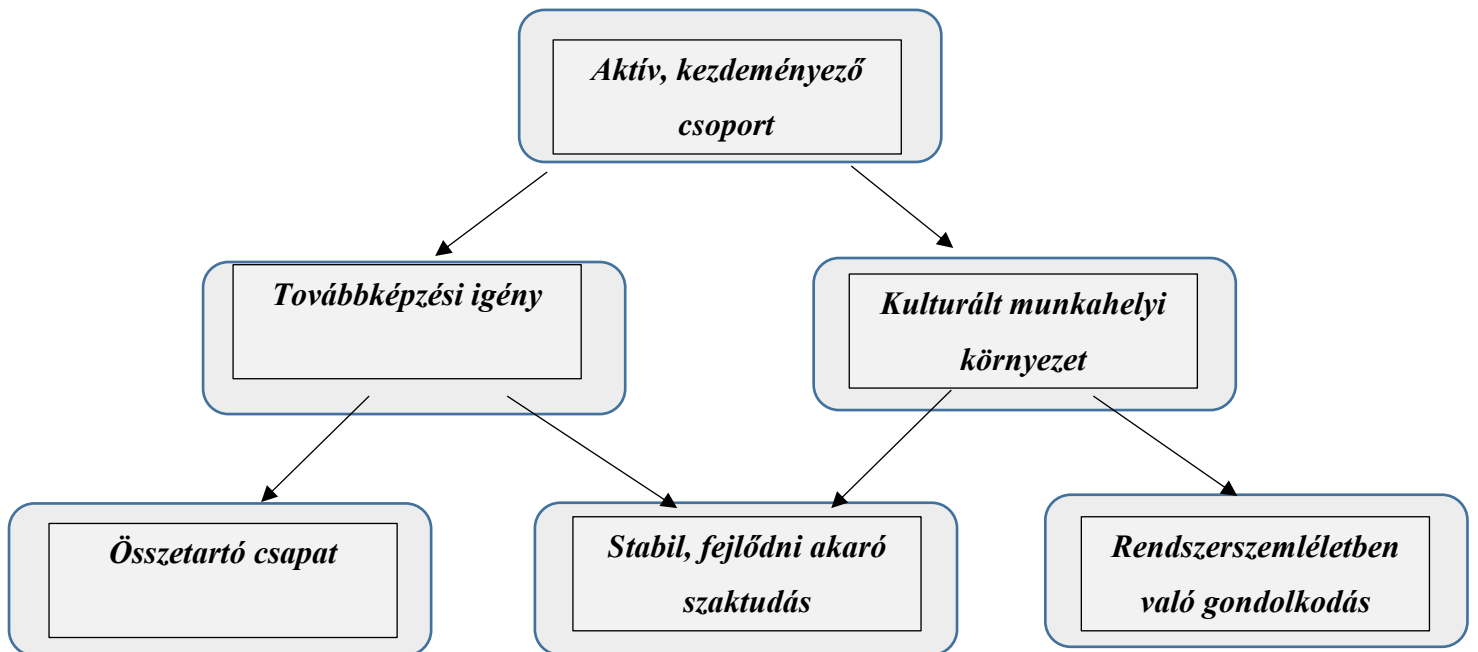
Célfa

Célkitűzések meghatározása

A problémafa valamely fennálló szituáció negatív aspektusait mutatja meg, amíg a célkitűzések elemzése megmutatja a kívánatos jövőbeni szituáció pozitív aspektusait. Ez magában foglalja a nehézségek, célkitűzések formájában történő újra fogalmazását, következésképpen az úgynevezett „célfa” a problémafa tükörképe. Az ok, ezen kívül okozati viszonyt az instrumentumok, ezen kívül célkitűzések viszonya váltja fel. A hasonló területekhez kapcsolódó célkitűzések csoportosításra kerülnek, valamint kollektív név alatt

szerepelnek.

A Hevesi Önkormányzat célfáját 3. ábra szemlélteti.

3. ábra: **Hevesi Önkormányzat célfája**

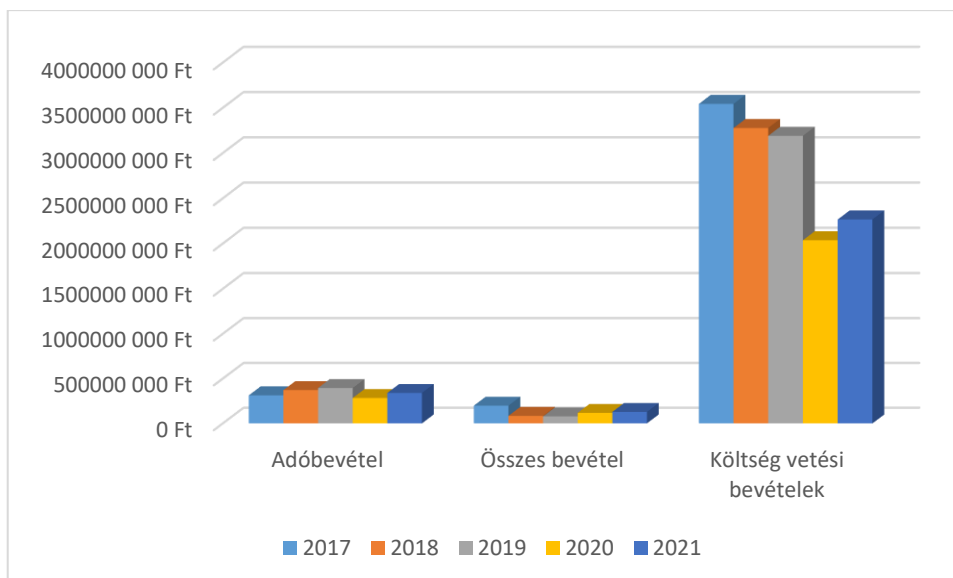
Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

4.2. A Hevesi Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak elemzése

A fejezetben a Hevesi Önkormányzat bevételeit és kiadásait mutatom be 2017-2021 közötti időszakra vonatkozóan.

4.2.1. A Hevesi Önkormányzat bevételeinek elemzése

A Hevesi Önkormányzat bevételeit a 4. ábra szemlélteti.

4. ábra: Heves Önkormányzat bevételei

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolója alapján saját szerkesztés

Bevételeket tekintve jól látható, hogy összességileg a költségvetési bevételből származik a legtöbb pénze a hivatalnak. Ez abból adódik, hogy az állami támogatások és különböző működési és felhalmozási célú bevételek összege ide adódik össze. A hivatal költségvetési bevétele 2017. évben 3.542 912 222 Ft volt, ez az érték 2018. évben majdnem megmaradt 2020. évben pedig 9%-kal csökkent a bázisévhez képest. Ez annak köszönhető, hogy az állami támogatások hiába fixek a költségvetési törvény miatt, az uniós támogatások nagyrésze 2020-ig kiutalta a támogatások egészét, ezért látható a csökkenés is, mert 2021-től nem kapott nagy támogatást a hivatal.

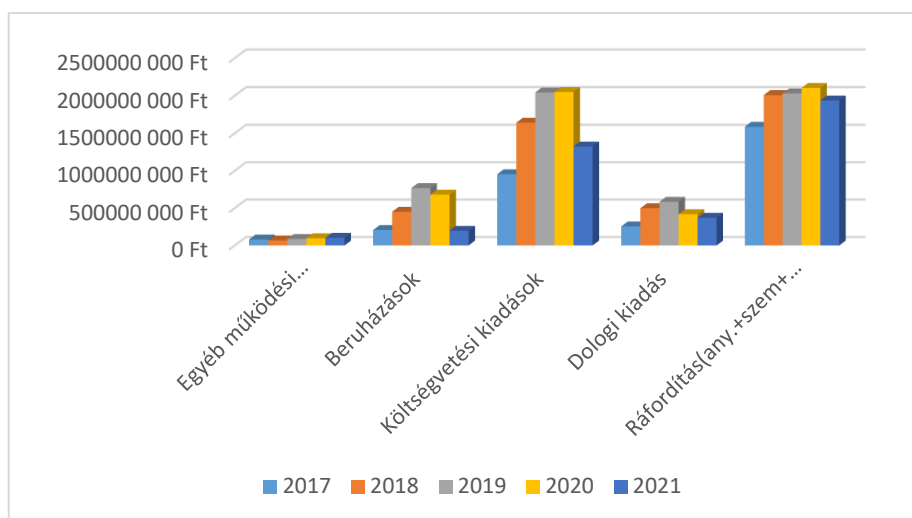
A 4. ábrán érzékeltetni kívántam a bevételek arányát egymáshoz képest. Az adóbevételek aránya az összes bevételhez képest azt évek alatt a következőképpen alakult:

- ❖ 1,59%
- ❖ 4,42%
- ❖ 5,05%
- ❖ 2,41%
- ❖ 2,66%

Látható, hogy 2017-es évhez képest 2018-2019 növekedést mutat, ez annak köszönhető, hogy ebben a két évben összes bevétel értéke csökkent, mivel kevesebb befolyó pénzüsszeggel rendelkezett.

4.2.2. A Hevesi Önkormányzat kiadásainak bemutatása

A Hevesi Önkormányzat kiadásait az 5. ábra szemlélteti.

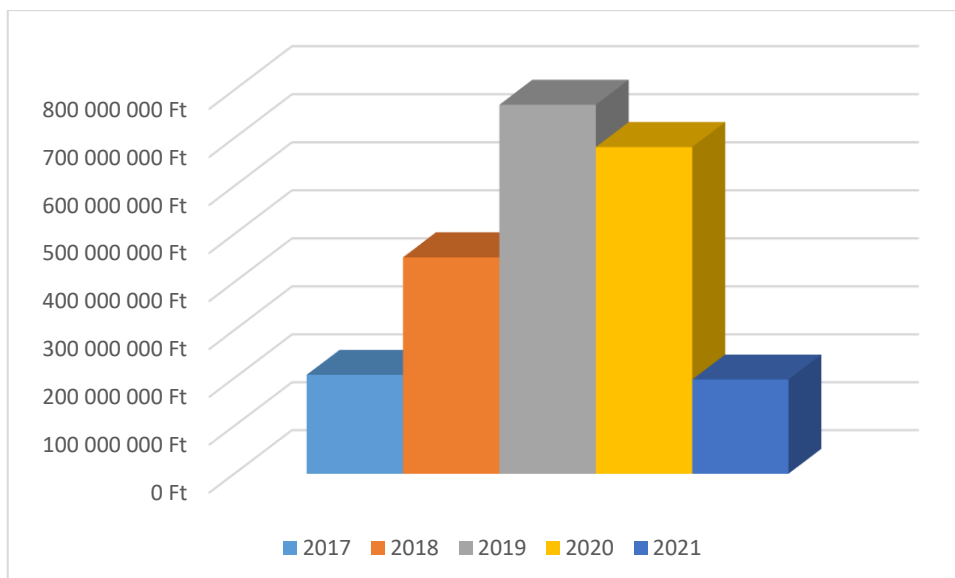
5. ábra: Heves Önkormányzat kiadásai

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

A 5. ábrán a kiadásokat tekintve láthatjuk, hogy a 2019-2020-as évben voltak a legmagasabbak. Ez annak köszönhető, hogy ebben a két évben zajlottak Hevesen a legnagyobb felújítások a hivatalt és a várost tekintve. A ráfordítások az anyagi jellegű a személyi jellegű és egyéb ráfordításokból áll. A költségvetési kiadások és ráfordítások összegei együtt mozognak. A költségvetési kiadásokat tekintve elmondható, hogy 2018 5,8%, 2019 4,6%, 2020 6,5% és 2021 2,7% növekedést mutat a bázis évhez képest. A dologi kiadások értéke 2019-ben volt a legmagasabb 584 566 366 Ft ebben az évben lettek megvéve az irodák új berendezései: bútorok, székek szekrények számítógépek, nyomtatók. Az érdekesség ennek a vásárlásnak az, hogy a hivatal ezeket az eszközöket NAV-os árverésen keresztül tudta áron alul beszerezni.

4.3. A Hevesi Önkormányzat beruházásai és pályázati forrásai

A Hevesi Önkormányzat beruházásait a 6. ábra szemlélteti.

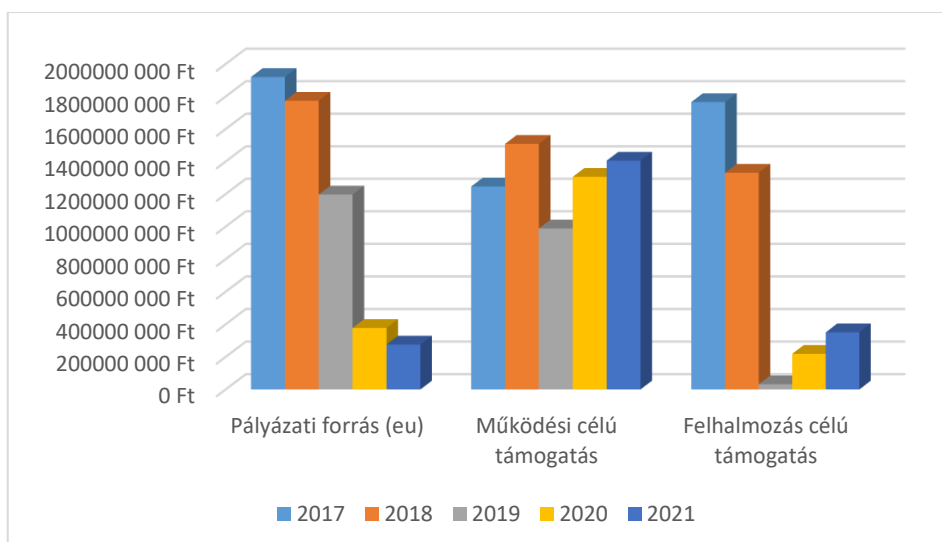

6. ábra: Heves Önkormányzat beruházásai

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolója alapján saját szerkesztés

A 6. ábrán a beruházásokat tekintve jól látható, hogy 2021-ben kevesebb összegű pénz jutott a beruházásokra. A 2019-2020 –as években a hivatal rengeteg TOP-os pályázatot nyert meg. Ezek a pályázatok felhalmozás alapúak, nem zárták le őket ezekben az években, a mérlegben ez befejezetlenül mutatkozik. A bázis évhez képest 2019-ben 37,1%, 2020-ban pedig 32,9% volt több beruházási összege a hivatalnak.

A Hevesi Önkormányzat pályázati forrásait a 7. ábra szemlélteti.

7. ábra: Heves Önkormányzat pályázati forrásai

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolója alapján saját szerkesztés

A 7. ábrán a hivatal pályázati forrásait tekintve láthatjuk, hogy Európai Unió és állami támogatásokból tevődik össze. Látható, hogy az uniós támogatások napjainkban egyre kevesebb összegűk, ez annak köszönhető, hogy kevesebb a város által megpályázható pályázat. A működési célú támogatások összege 1 milliárd forint körül mozog. Ezen támogatás összege mondhatni állandó. Jól látható még, hogy a felhalmozás célú támogatások összege is évről- évre csökkent, viszont 2021 egyben egy nagyobb javulást láthatunk.

A beruházásnál említett pályázatok, amelyik a mai napig nem zárultak le az alábbiak:

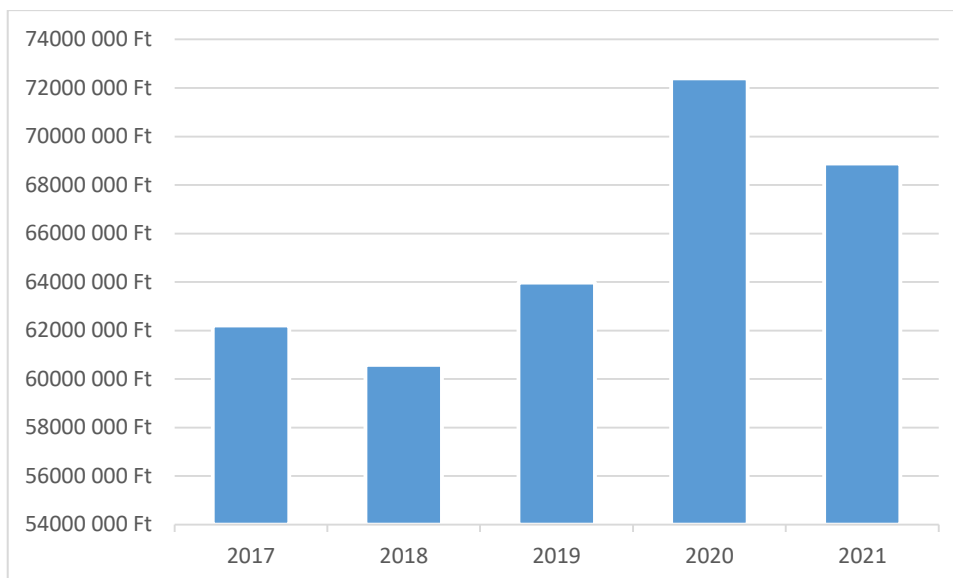
- ❖ KEHOP: Szennyvíz csatornák (380 millió Ft)
- ❖ TOP: Kerékpár utak (12 millió Ft)
- ❖ Leromlott területek rendbe tétele
- ❖ Energetikai pályázatok
- ❖ Óvodák Bölcsődék felújítása
- ❖ Halászkúria újjá építése
- ❖ Gyermekjóléti pályázatok

A pályázati források összege 2017-2019 –ban voltak a legmagasabbak. A bázis évhez képest 2020-ban 5%-ára csökkent, 2021 –ben pedig 4,7% -ára esett vissza.

4.4. A Hevesi Önkormányzt által beszedett adók ismertetése

A Hevesi Önkormányzat vagyoni típusú adóit a 8. ábra szemlélteti.

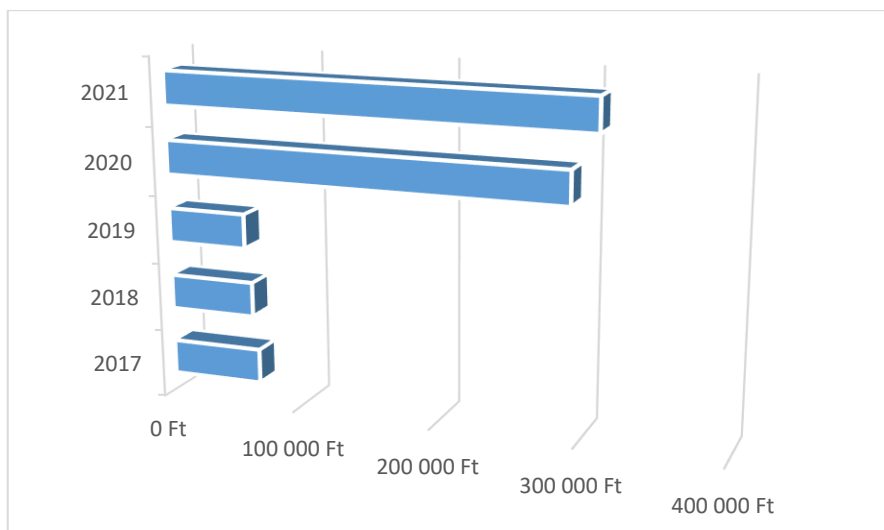
8. ábra: Hevesi Önkormányzat vagyoni típusú adói

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolója alapján saját szerkesztés

2020-ban az önkormányzat megemelte a telekadó összegét, ennek köszönhető a nagymértékű növekedés. A bázis évhez képest 8,5% -kal nőtt. 2021-ben azért láthatunk csökkenést, mert a gépjárműadó átkerült a NAV hatóság kezei alá, így ennek összege már nem adható a vagyoni típusú adókhoz. 2018. január elsejétől a különböző reklámhordozók után építményadókat kellett fizetnie a tulajdonosoknak, így látható, hogy 2019-től nagyobb összegű volt a bevétel 5%-kal 2018-hoz képest. A nagy kiugrás annak köszönhető még, hogy 2020. január 1-jétől megemelkedett a magánszemélyek kommunális adójának adómértéke 600 Ft-tal.

Magánszemélyek kommunális adója

A Hevesi Önkormányzat által beszedett magánszemélyek kommunális adó összegét a 9. ábra szemlélteti.

9. ábra: **Heves Önkormányzat** magánszemélyek kommunális adóit

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

2020-ban megemelték a magánszemélyek kommunális adójának értékét 6.000 Ft-ról 6.600 Ft-ra, aki nem Hevesen lakó és 100 m² alatti a lakása, az 15.000 Ft-ot fizet, 100 m² felett 25.000 Ft-ot kell fizetnie. Hevesen lakosnak 100 m² feletti lakásnak 10.000 Ft az adója. Ezeknek a változásoknak volt köszönhető a nagyarányú növekedés.

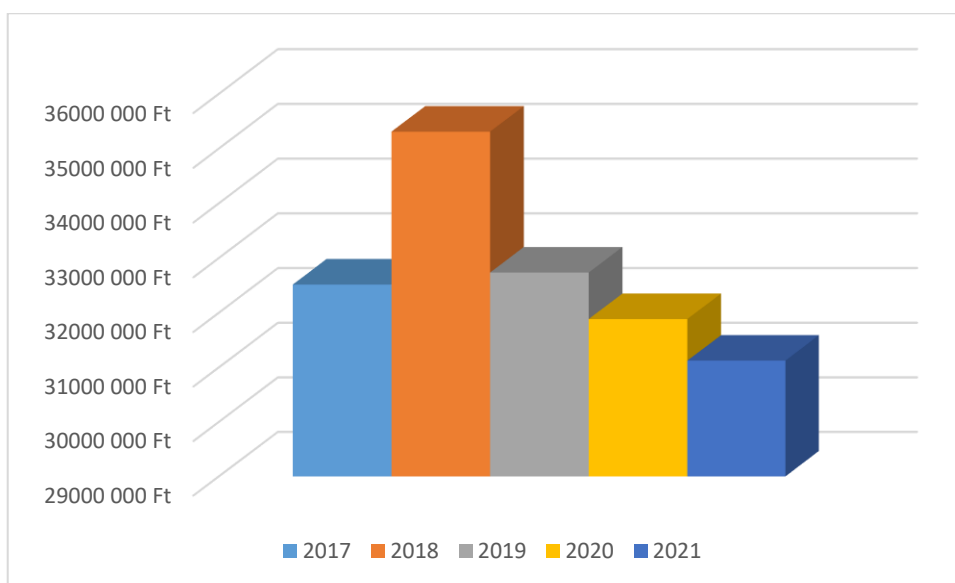
A magánszemélyek jövedelemadóit tekintve elmondható, hogy 2019-től növekedésnek indult, ami annak köszönhető egyre több ember fizet személyi jövedelemadót és termőföld bérbeadásából származó adót. A növekedés mértéke 2020-ban 43,8%, 2021-ben pedig 46,5% mutat.

Telekadó

2020 emelve lett a telekadó. A 2020-as év bevétele volt a legnagyobb a teleadónak köszönhetően. A bázis évhez képest 8,5%-kal nőtt. 2020. december 31-től a gépjárműadó átkerült a NAV hatóság kezei alá. 2018. január elsejétől a különböző reklámhordozók után építményadót kellett fizetnie a tulajdonosoknak. Ezt a határozatot 2022.07.15-ével hatályon kívülé tették. A nagy kiugrás annak köszönhető még, hogy 2020. január 1-jétől megemelkedett a magánszemélyek kommunális adójának adómértéke.

Építményadók

A Hevesi Önkormányzat építményadóját a 10. ábra szemlélteti.

10. ábra: **Hevesi Önkormányzat építményadó bevételei**

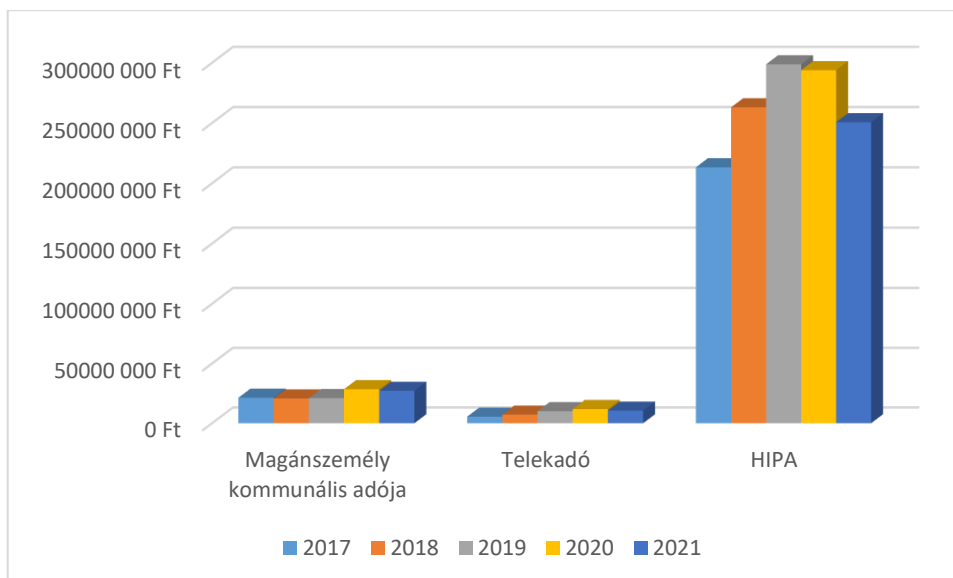
Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolója alapján saját szerkesztés

2018. január elsejétől a különböző reklámhordozók után építményadót kellett fizetnie a tulajdonosoknak. Ezt a határozatot 2022.07.15-ével hatályon kívülé tették, emiatt mutat kiugrást. A 2021-es évi csökkenés annak köszönhető, hogy a reklámtáblákra vonatkozó adó hatályon kívül lett ideiglenesen helyezve. 2018-ban 9,2% volt nagyobb az építmény adóból származó bevétel, mint az előző évben. A következő években csökkenés látható, mindez számszerűen is a következőképpen alakult:

- ❖ 9,2%
- ❖ 9,0%
- ❖ 8,8%

A Hevesi Önkormányzat által beszedett adók összegzése

A Hevesi Önkormányzat adóit a 11. ábra szemlélteti.

11. ábra: Heves Önkormányzat adói

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

A 2019-es és 2020-as évet tekintve látható a helyi iparüzési adónál egy nagyobb növekedés. Ez annak volt köszönhető, hogy a családi gazdaságok külön szedték családtagjaik bevallását és több pénz érkezett így be, mint az előzőévekben. A növekedés mértékei az alábbiak a bázis évhez képest:

- ❖ 8,1%
- ❖ 7,1%
- ❖ 7,2%
- ❖ 8,5%

Ezt az összesítőt nézve láthatjuk, hogy a legnagyobb összeg a helyi iparüzési adóból folyik be. A helyi iparüzési adó a legszélesebb körben elterjedt és alkalmazott helyi adó. Ezen adónem alapján adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Helyi iparüzési adót köteles fizetni az a vállalkozó, akinek a székhelye vagy a telephelye az adott önkormányzat területén található (állandó jelleg), vagy az önkormányzat területén ideiglenes jelleggel 30 napot meghaladóan vállalkozási tevékenységet végez. Az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével, az alvállalkozói teljesítések értékével, a kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költségével, illetve az anyagköltséggel. Az iparüzési adó mértéke maximálisan az adóalap 2 százaléka, ez azonban településenként

eltérő lehet, ugyanis az adókulcs meghatározása az egyes önkormányzatok saját hatáskörébe tartozik.

Az önkormányzatok dönthetnek akár úgy is, hogy nem élnek ezen adónem bevezetésének lehetőségével. Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén fizetendő napi 5000 forint értékű adó megszűnt 2021-től. Azonban ha egy vállalkozás 180 napot meghaladóan végez építőipari tevékenységet az adott településen, akkor telephelye jön télre, ami HIPA bejelentkezési, bevallási és fizetési kötelezettséget keletkeztet.

A veszélyhelyzetre tekintettel átmenetileg, azon vállalkozó esetén, amely azzal felel meg a KKV törvény szerinti mikro-, kis- és középvállalkozássá minősítés feltételeinek, hogy esetében

- az összes foglalkoztatott létszáma nem éri el a 250 főt,
- és az éves nettó árbevétele, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 4 milliárd forint,

az iparüzési adó mértéke 1 százalék (csökkentett adómérték), ha az önkormányzati rendelet szerinti iparüzési adómérték több mint 1 százalék, és erről nyilatkozatot tesz február 25-ig.

4.5. A Hevesi Önkormányzat mérlegének elemzése

A fejezetben a Hevesi Önkormányzat mérlegét elemzem 2017 és 2021-es gazdasági évek tekintetében.

4.5.1. A Hevesi Önkormányzat mérlegének eszköz oldali elemzése

A Hevesi Önkormányzat eszközeinek bázis- és láncviszonyszámát az 1. táblázat szemlélteti.

1. táblázat: **Eszköz oldal bázisviszonyszám és láncviszonyszám számítás**

Eszközök			
Év	Forgalom (milliárd Ft.)	Bázisviszonyszám (%)	Láncviszonyszám %
2017	9,86	100,0%	-
2018	11,12	127,7%	127,70%
2019	11,98	215,0%	77,30%
2020	10,66	81,1%	88,98%
2021	11,68	184,5%	95,60%

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóinak alapján saját szerkesztés

A bázisviszonszám kifejezi, hogy 2017 és 2021 között hogyan alakult a bevétel a 2017 év százalékában. Jól látható hogy egy meghatározott időszakhoz vagy időponthoz képest milyen arányú a változás. Látható, hogy a 2018 és 2019-ben növekedés észrevehető az arányok között, 2020 az eszközök aránya csökkenést mutat, mivel ebben az évben kevesebb eszköz összeggel rendelkezett a hivatal. Majd 2021 újra jelentős javulás látható.

A láncviszonszám olyan dinamikus viszonszám, amely megmutatja az előző időszakhoz képest a változás mértékét. A láncviszonszámok kifejezik a forgalom időben változását, minden vizsgált évben az, azt megelőző százalékában. Jól látható, hogy a 2018 magas értékhez képest 2019-2020 folyamatos csökkenések, láthatók egészen 2021-ig, amikor az érték újra javulást mutat.

Megállapíthatjuk, hogy a hivatal eszközeinek összértéke 2017. évről 2022. évre mintegy 8%-kal, több mint 11 milliárd Ft-ra nőtt. A növekedés nagyrészt a befektetett eszközök változásával magyarázható. A befektetett eszközök értéke 2021-ban több mint 2 milliárd Ft-tal nőtt a bázisévhez képest. A forgóeszközök értéke 2017. évről 2018. évre 37,1%-kal növekedett, 2019-re pedig nagyjából 2,5 millió Ft-tal csökkent.

4.5.2. A Hevesi Önkormányzat mérlegének forrás oldali elemzése

A Hevesi Önkormányzat forrásainak bázis és láncviszonszámát az 3. és 4 táblázat.

Látható, hogy a 2018 és 2019-ben növekedés látható az arányok között, 2020 az eszközök aránya csökkenést mutat. 2021 –től viszont újra növekedésnek indult ez az érték.

Látható, hogy a 2018 magas értékhez képest 2019-2020 folyamatos csökkenések láthatók, de látható az is hogy 2020 növekedés és csökkenés váltakozik.

2. táblázat: **Forrás oldal bázisviszonszám és láncviszonszám számítás**

Források			
Év	Forgalom (milliárd Ft.)	Bázisviszonszám (%)	Láncviszonszám %
2017	9,86	100,0%	-
2018	11,12	127,7%	127,70%
2019	11,98	215,0%	77,30%
2020	11,63	201,40%	97,07%
2021	11,68	184,5%	95,60%

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

Az eszköz és forrás oldal bázis –láncviszonyszámait tekintve észrevehetjük, hogy nagyjából azonos értékeket kaptunk, ez annak köszönhető, hogy év végére közel azonos összeg értékek jönnek ki az előző évekhez képest forrás és eszköz oldalon is.

A vizsgált időszak alatt a kötelezettségek 2017 és 2019 között jelentős állandó növekedést mutat. Ezt a növekedést a 2020-as év állítja meg ahol majdnem 20 millió forintnyi csökkenés látható a hivatal megújításához felvett beruházási hitel miatt, amely ebben az évben került végtörlesztésre. A forráson belül a kötelezettségek részaránya az alábbi volt 2017 évben 52,2%, 2018. évben 46,1%, 2019. évben 42,4%, 2020. évben 40,5% és 2021. évben 39,7% A passzív időbeli elhatárolások 2017 és 2021 között évben 66%-kal nőtt a bázisévhez képest.

4.6. A Hevesi Önkormányzat vagyoni és pénzügyi helyzetének vizsgálata

- A befektetett eszközöknél láthatjuk, hogy átlagosan 40 és 50 körül mozog az arány száma, ami azt jelenti, hogy a hivatal összes eszközéből körülbelül a felét teszi ki a tartósan befektetett eszközök.
- Forgóeszköz aránya arról tájékoztat, hogy az összes eszköz között alacsony arányt képvisel a rövidtávon befektetett eszközök értéke. Kiemelkedő változást nem mutat.
- A hivatalt körülbelül 80:10 arányban finanszírozzák a hitelezők és az ország.

Számításaim az 5. táblázatban találhatóak. Jól látható, hogy nagy részük százalékos értékben mutatkoznak meg.

A fontosabb pénzügyi mutatók kiszámításához a hivatal 2017-2021. évi mérleg és eredmény-kimutatás adatait használtam fel. A mutatókat a következő csoportosítás alapján elemeztem: likviditási, tőkeáttételi, eszköz és forrás oldal.(www.bet.hu)

A Hevesi Önkormányzat eszköz oldali mutatóit az 3. táblázat szemlélteti.

3. táblázat: **Eszköz oldali mutatók**

Mutatók	2017	2018	2019	2020	2021
Befektetett eszközök aránya	58,36%	50,76%	46,33%	44,29%	41,57%
Forgóeszközök aránya	29,33%	35,63%	34,74%	25,19%	24,30%

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

A befektetett eszközök arányán jól látható, hogy 2017-ben és 2018-ban volt a legmagasabb értéken. Látható hogy 58,36% és 50,76% tesz, ki a befektetett eszköz az összes eszközből.

A forgóeszközök aránya 2018-2019-ben volt a legmagasabb itt 35,63% és 34,74% teszi ki az összes eszközből. Az önkormányzati tulajdonú cégeknél a saját és jegyzett tőke aránya csökken, mert veszteséges a cég és értékvesztést kell könyvelni. A hivatal így értékvesztést számolt el. Hiába nő a forgóeszközök aránya (pénzeszközök), mert az uniós támogatások előlege megérkezett, a forintos érték egyre nagyobb ez által a befektetett eszközök aránya csökken.

A Hevesi Önkormányzat forrás oldali mutatóit z 4. táblázat szemlélteti.

4. táblázat: **Forrás oldali mutatók**

Mutatók	2017	2018	2019	2020	2021
Saját tőke aránya	52,21%	46,14%	42,50%	40,60%	38,19%
Kötelezettségek aránya	2,45%	2,66%	2,58%	2,49%	2,90%
Tartalékok aránya	45,34%	51,20%	54,92%	56,91%	57,36%

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

Sajáttőke-arány megmutatja, hogy a hivatal mennyire van eladósodva, mennyi a sajáttőke aránya a hivatalon belül. Minél nagyobb ez az érték, annál kevésbé van eladósodva a vállalat. 2017-ben az a saját tőke aránya 52,21% volt, 2020-ban 14%-kal csökkent.

A kötelezettségek aránya a forrásokhoz képest jól látható, hogy mindig elég alacsony volt. Viszont 2017-hez képest 1,1% növekedés történt 2021-ben.

A tartalékok arányánál láthatjuk, hogy 2018-tól eléri az az 50%-ot és innen növekedést láthatunk.

A fentebb említett megállapítások azért történtek, mert a források értékei 2017 és 2020 között voltak a legmagasabbak. Ekkor rendelkezett a hivatal a legtöbb a pályázati pénzzel ezeknek értéke 2020-ban csökkent nagyot.

A Hevesi Önkormányzat likviditási mutatóit az 5. táblázat szemlélteti.

5. táblázat: **Likviditási mutatók**

Mutatók	2017	2018	2019	2020	2021
Likviditási ráta	24,78	35,50	233,27	18,27	11,88
Likviditási gyorsráta	24,76	35,45	23,14	18,27	11,88
Azonnali likviditási mutató	17,57	26,41	18,85	16,34	9,15

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóit alapján saját szerkesztés

A *likviditási mutató* akkor megfelelő, ha minél több forgóeszköz áll rendelkezésre egységnyi kötelezettség teljesítéséhez. A likviditási ráta kifejezi, hogy 18 Ft rövid lejáratú kötelezettségre 11 Ft forgóeszközérték jutott 2021-ben. Ez az érték 2018-hez képest csaknem 10 Ft-tal csökkent. A mutató biztonságos értéke 1,3.

A *likviditási gyorsráta* figyelmen kívül hagyja a készleteket, így már csak a követeléseket, a pénzeszközöket és az értékpapírokat hasonlítja össze a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ezt a mutatószámot akkor tekintik megfelelőnek, ha értéke 1, vagy 1-nél magasabb. A hivatal 2017-ben érte el ezt a szintet.

Az *azonnali likviditási mutatót* úgy értelmezhetjük, mint a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítésére azonnal felhasználható eszközök arányát. A hivatal 2018-ben tartozásainak több mint 18%-át azonnal rendezni tudta volna teljesen likvid forgóeszközök felhasználásával, ami 2019. év végére 16%-ra csökkent.

Ezek azért, következtek be, mert a hivatal az évek során vett fel rövid lejáratú hiteleket, melyek a mai napig is törlesztés alatt állnak.

A Hevesi Önkormányzat tőkeáttételi mutatóit a 6. táblázat szemlélteti.

6. táblázat: **Tőkeáttételi mutatók**

Mutatók	2017	2018	2019	2020	2021
Tőke ellátottsági mutató	52,21%	46,14%	42,50%	40,60%	38,19%
Tőkeáttételi mutató	0,91%	1,97%	0,84%	1,05%	1,28%
Eladósodottsági mutató	1,81%	3,93%	1,68%	2,10%	2,55%
Eladósodottság foka	2,74%	2,93%	2,82%	2,72%	3,16%
Adóbevétel aránya bevételhez képest	1,59	4,42	5,05	2,41	2,66
Pénzeszközök likviditása	17,57	26,41	18,68	16,34	9,15

Forrás: a Hevesi Önkormányzat beszámolóí alapján saját szerkesztés

A tőke ellátottsági mutató megmutatja, hogy a saját tőkéből mennyi tesz ki az az összes forrás. Jól látható, hogy 2017-ről mintegy 14%-kal csökkent az értéke 2021-re.

Az idegen tőke – saját tőke arány mutatószám a tőkeáttételt méri, ezáltal ugyancsak jelzi az eladósodottságot. Az eladósodottsági fok 2020-as növekedése azt jelenti, hogy negatívabban hat az idegen tőkéből történő finanszírozás a vállalkozás pénzügyi biztonságára.

Az eladósodottsági mutató azt méri, hogy a hosszú lejáratú kötelezettségek és a saját tőke, hány százalékát teszi ki az összes forrásnak. Ezek alacsony számokat mutatnak. A bázis évhez képest viszont látható, hogy 2021-re 0,74% nőtt az értéke.

Az eladósodottság foka megmutatja, hogy az eszközállomány milyen mértékben van megterhelve kötelezettségvállalással. Az eszközök 2017-ben 2,74%-az, 2018-ban 2,93%-az, 2021-ben 3,16%-a volt megterhelve kötelezettséggel.

Az adóbevétel aránya a bevételhez képest jól mutatja, hogy az adóbevételek csak csekély százalékát teszik ki az összes bevételnek. A bázis évhez képest ennyivel növekedtek arányai:

- ❖ 2,83%
- ❖ 3,46%
- ❖ 0,82%

❖ 1,07%

A pénzeszközök likviditása azt fejezi ki, hogy mennyi a tényleges pénzeszköze a hivatalnak a rövid lejáratú kötelezettségekből. Láthatjuk, hogy ezek az értékek 10-30% között mozognak. A bázis évhez képest 2021- re 8,42%-kal csökkent az értéke.

A fentebb említett értékek azért alakultak így, mert nem csak a hivatal, hanem a hivatal kezében lévő külső cégeinek értékvesztése (veszteségessége) is ide adódik. Ezért láthatjuk az eladósodottságot.

5. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Elemzésem alapján **következtetéseket tettem és javaslatokat** vontam le, ezek a következők:

Reklámhordozók adója:

- ❖ A különböző reklámhordozók után építményadót újra érvényesség alá kellene hozni. A hivatal bevételét tekintve jól látható, hogy a létrejöttékkor magasabb volt.

Beruházások folytatása:

- ❖ A különböző pályázati pénzek kihasználásával a város és a hivatal sokat tudott fejlődni.

A gépjárműadó visszaadása a hivatalnak:

- ❖ A gépjárműadó összege jelentős mennyiségű pénzüsszeget jelentett a bevételt nézve.

Eszközök:

- ❖ Az eszközök bázisviszonyszámait megnézve láthatjuk, hogy a megoldás az eszközarányok növelése lenne.

Hivatali cégek:

- ❖ A hivatal tulajdonában lévő cégeknek az értékvesztését csökkenteni kellene. Ezzel növelhetnénk, a befektettet eszközök mértékét.

Hivatal technikai továbbfejlesztése:

- ❖ A hivatal életében szükség van a technikai fejlődésre, ugyanis nem naprakészek az információk a dolgozók számára. Így nehezebb a mindennapos munkájuk.
- ❖ A hivatali dolgozók létszámának bővítése:
- ❖ A hivatali dolgozók jelenleg túl vannak terhelve, mivel sokszor kell egymást helyettesíteniük.
- ❖ Város fejlesztésével, fontos tudnivalók közlése a hivatal honlapján:

- ❖ A város lakói örülnének a napra kész információknak a hivatali teendőikkel és tudnivalókkal kapcsolatban.
- ❖ E-közigazgatás kiépítése a magánszemélyek részére is:
- ❖ Jelenleg a cégek és magánszemélyek részére van kialakítva az e-ügyintézés. Véleményem szerint a magánszemélyek részére is szükség lenne rá.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozatom célja egy hivatal pénzügyi elemzése volt, a legfontosabb pénzügyi mutatók és mérlegek segítségével. A Hevesi Közös Önkormányzati Hivatal pénzügyi helyzetét a 2017-2021. éves beszámolója alapján vizsgáltam.

Dolgozatom megírása során egyértelművé vált, hogy mennyire lényeges a beszámoló elkészítése a Hivatal számára. A beszámoló nagyon fontos információkat nyújt a tevékenységéről, üzletmenetéről, gazdasági helyzetéről, annak változásáról. A 2. fejezetben az irodalmi áttekintés rész látható. Ebben a részben bemutattam az önkormányzatokat általában, a helyi önkormányzás közvetlen módjait. Itt olvasható még a későbbiekben használt elemzés alapjait szolgáló fogalmak bemutatása. Részletezem, hogy az egyes részeknek mért van jelentősége. A következő fejezetben az anyag és módszer részben konkrétan a gyakorlati helyemként szolgáló Hevesi Közös Önkormányzati Hivatalt mutatom be. A hivatal szervezeti felépítését, a Közös Önkormányzati Hivatalt és az Önkormányzat költségvetését és vagyonát jellemeztem.

A hivatal vagyoni, pénzügyi helyzete stabil, e stabilitást alátámasztja a mérleg elemzése a 4. fejezetben. Kezdeként készítettem egy Swot-analízist, mellyel magát a hivatali életet elemeztem. Ezután következett a mérleg elemzés. A mérlegadatokból látható, hogy az eszközállomány évente változó, viszont minden évben elmondható, hogy 50% feletti. Elmondhatjuk, hogy a bevételeket tekintve a költségvetési bevételek összege kimagasló a bevételeket nézve. Ez abból adódik, hogy az állami támogatások és különböző működési és felhalmozási célú bevételek összege ide adódik össze. A hivatal kiadásait nézve láthatjuk, hogy a költségvetési kiadások, és ráfordítások összege a legmagasabb. Ez annak köszönhető, hogy ebben a két évben zajlottak Hevesen a legnagyobb felújítások a hivatalt és a várost tekintve. A beruházások 2019-2020-ban volt a legmagasabb. A 2019-2020-as években a hivatal rengeteg TOP-os pályázatot nyert meg és ezeknek összege ehhez a két évhez adódott. A pályázati források összege 2017-2019-ban voltak a legmagasabbak. A bázis évhez képest 2020-ban 5%-ára csökkent, 2021-ben pedig 4,7%-ára esett vissza. A magánszemélyek jövedelemadóit tekintve elmondható, hogy 2019-től növekedésnek indult, ami annak köszönhető egyre több ember fizet személyi jövedelemadót és termőföld bérbeadásából származó adót. A növekedés mértéke 2020-ban 43,8% 2021-ben pedig 46,5% mutat. A vagyoni típusú adókat nézve láthatunk növekedést. 2020 emelve lett a telekadó. A 2020-as év bevétele volt a legnagyobb a teleadónak köszönhetően. A fejezet végén készítettem egy

probléma és célját melyben a hivatal életén belüli célokat és problémákat tártam fel. Ezután a különböző típusú pénzügyi mutatókkal elemeztem a hivatal mérlegét. Jól működő, dinamikus fejlődő vállalkozásról van szó. Látható, hogy a vállalat egészét érintő intézkedésekben a már elért színvonal megtartása, folyamatos fejlesztése a cél. Ennek egy nagyon jó példája, hogy a Hevesi Közös Önkormányzati Hivatal jelentős lépésként információs-, adatgyűjtő-, adatkiértékelő-, ASP-rendszerhez csatlakozott.

Összegezve a hivatal vagyoni, pénzügyi helyzete stabil, e stabilitás a szakmai sajátosságok figyelembe vételével értelmezhető. Működési dinamikája éves szinten jó, finanszírozási, jövedelmi helyzetét a rendelkezésre álló pályázati források segítik.

7. IRODALOMJEGYZÉK

ÁCS A., ÁRVAI-BENCZE K., BÁBA K., BARABÁS Z., BEKÉNYI J., CSORBA CS., CSORDÁS H., CSÓKÁSNÉ KRAJCZÁR SZ., DEÁK L., FARAGÓ Á., GAVLIK M., GERE D., HERCIG ZS., HOLCZREITER M., KISS K., KOMENCZI L., LANGÓ A., MAKKAI A., MÓROCZA ZS., NOTHART P., PAPP E., PETHŐ B., ROSTÁS G., SEBÁNNÉ J. T. SZATZKER P., SZÁMADÓ R. SZENDI STENGER H., TORDA A., TÓTH F. (2019): ÖNKORMÁNYZATOKRÓL ÖNKORMÁNYZATOKNAK, Budapest, Belügyminisztérium 164 oldal

BEKÉNYI J. (2014): Nagy önkormányzati kézikönyv, Budapest, Nemzeti Közszelelátati és Tankönyv Kiadó 336 oldal

BÓDI F. (2022): A helyi önkormányzatok születése Magyarországon, Lakitelek, Antológia kiadó, 270 oldal

BUDAY-SÁNTHA A. (2008): ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSA – HELYI FEJLESZTÉS, Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 120 oldal

CSEFKÓ F. (1997): A helyi önkormányzati rendszer, Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó Nonpr. Kft., 316 oldal

CSÓKA G. (2017): Önkormányzati igazgatás, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 137 oldal

ERDŐS É. (2014): Önkormányzati pénzügyek, az önkormányzatok gazdálkodási rendszere Budapest, Nemzeti Közszelelátati Egyetem, 27 oldal

FARKASNÉ E. (2018): Önkormányzati gazdálkodás, Pécs, Sümegi Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., 476 oldal

FODOR L. (2017): A települési önkormányzatok szerepe a környezeti politika és jog alakításában, Debrecen, Debreceni Egyetem, 168 oldal

HAJAS B. (2022): Általános közigazgatási ismeretek, DIALÓG Campus Kiadó, Budapest, 168 oldal

<http://lengyelpiroska.hu/tamogatase/konyv/7.%20Szervezetek%20penz%C3%BCgyi%20el emzese%207.5.%20Penz%C3%BCgyi%20mutatok.html>

<https://bavfaktor.hu/2019/07/19/hogyan-csoportosithatjuk-a-penzugyi-mutatokat/>

<https://drive.google.com/drive/folders/1eyAh3VzbZsJCiqoqMB5lgUoysg0tIykm>

<https://hu.economy-pedia.com/11038481-financial-ratios>

https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/12_Kozig_szakvizsga_Onkormanyzati_igazgatas.pdf

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv>

<https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/10527/Teljes%20sz%F6veg;jsessionid=6D91BD16168F4A6F591756CA19E16097?sequence=2>

https://www.bet.hu/newkibdata/103619/CSH030428AR03H_2.PDF

https://www.google.com/search?q=heves+v%C3%A1ros+c%C3%ADmere&rlz=1C1BNSD_huHU1016HU1016&sxsrf=ALiCzsbCU-9Ilev9CvF_D-gYtam6_OwX-A:1666188311865&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjfitSTu-z6AhVHC-wKHRXACisQ_AUoAXoECAIQAw&biw=1600&bih=757&dpr=1

https://www.google.com/search?q=heves+v%C3%A1rosi+%C3%B6nkorm%C3%A1nyzat&tbm=isch&ved=2ahUKEwiz68KUu-z6AhUDIMUKHc34DSgQ2-cCegQIABAA&oq=heves+v%C3%A1rosi+%C3%B6nkorm%C3%A1nyzat&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECCMQJzoFCAAQgAQ6BggAEAgQHjoHCAAQgAQQGFD1Dli6QmCWRmgFcAB4AIABkQGIAZUWkgEEOS4xOJgBAKABAaoBC2d3c

https://www.google.com/search?q=heves+z%C3%A1szl%C3%B3ja&tbm=isch&ved=2ahUKEwiXgqKfu-z6AhWYtqQKHajYBHsQ2-cCegQIABAA&oq=heves+z%C3%A1szl%C3%B3ja&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECCMQJzoFCAAQgAQ6BggAEAgQHjoHCAAQgAQQGFCnDijMJ2DBKwgAcAB4AIABeYgB3wiSAQM2LjWYAQCgAQGqAQtn3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=MARQY5eqDJjtkgWisZHYBw&bih=757&biw=1600&rlz=1C1BNSD_huHU1016HU1016#imgrc=LggbW3q0ui_0yM

JÓZSA Z.(2014): A helyi önkormányzatok szervezete és működése, Budapest, Nemzeti Közszoigálati Egyetem, 12 oldal

KECSŐ G.(2016): A helyi önkormányzatok pénzügyi jogi jogállása Budapest, ELTE Eötvös Kiadó Kft.,494 oldal

KOVÁCS G.(2014): Önkormányzati kötvények: A helyi önkormányzatok tőkepiaci finanszírozása, Győr, Széchenyi István Egyetem, 185 oldal

SZALAI É.(2004): A közigazgatási eljárás-eljárési jog, Vác, Duna-Mix Nyomda, 85 oldal

ZONGOR G.(2010): A helyi önkormányzatok szervezete és működése, Budapest, Demax Művek, 20 oldal

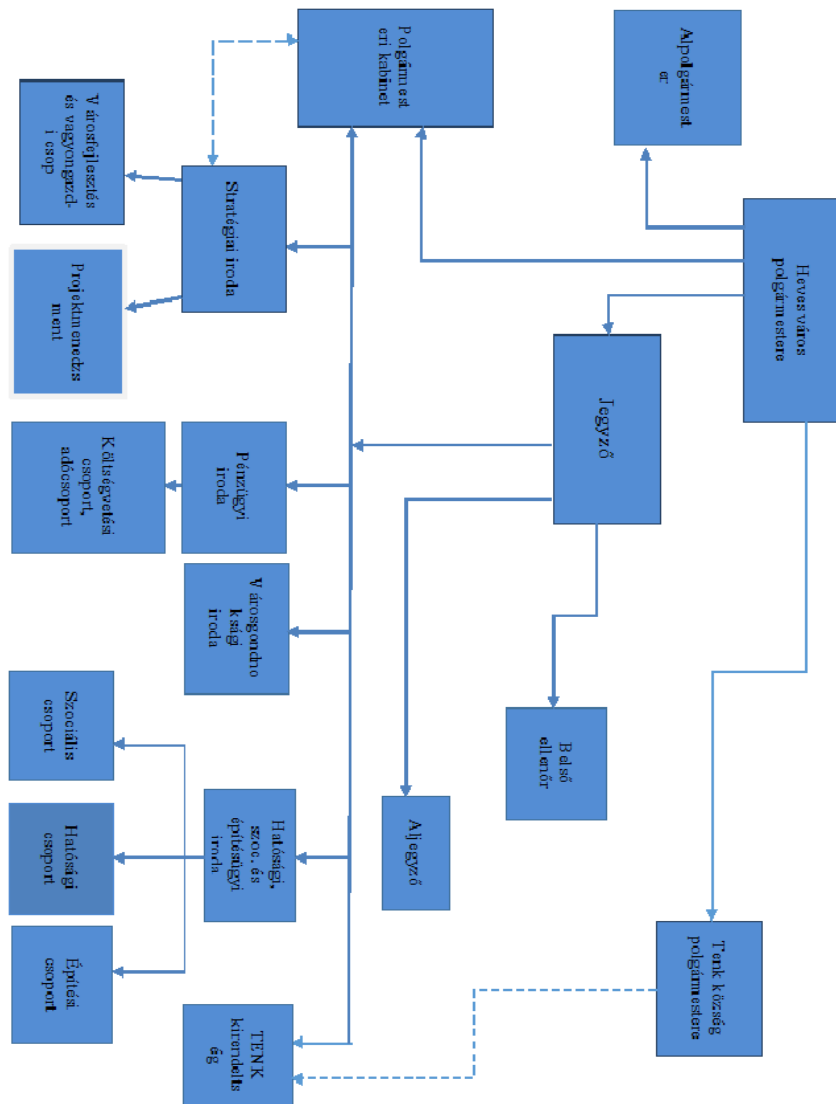
8. TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Eszköz oldal bázisviszonyszám és láncviszonyszám, 41. oldal
2. táblázat: Forrás oldal bázisviszonyszám és láncviszonyszám, 42. oldal
3. táblázat: Eszköz oldali mutatók, 44. oldal
4. táblázat: Forrás oldali mutatók, 44. oldal
5. táblázat: Likviditási mutatók, 45. oldal
6. táblázat: Tőkeáttételi mutatók, 46. oldal

9. ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: A Hevesi Önkormányzat SWOT-analízise, 28. oldal
2. ábra: Problémafa, 31. oldal
3. ábra: Célfá, 32. oldal
4. ábra: Bevételek, 33. oldal
5. ábra: Kiadások, 34. oldal
6. ábra: Beruházások, 35. oldal
7. ábra: Pályázati források, 36. oldal
8. ábra: Vagyoni típusú adók, 37. oldal
9. ábra: Magánszemélyek jövedelemadói, 38. oldal
10. ábra: Építményadó, 39. oldal
11. ábra: Önkormányzat adói, 40. oldal

10. MELLÉKLETEK

1. melléklet: **Heves Városi Önkormányzat szervezeti felépítése**
1. Forrás: a Hevesi Önkormányzat honlapja

Mutatók	Képletek
Eszköz oldal:	
Befektetett eszközök aránya:	$(\text{befektetett eszközök} / \text{eszközök összesen}) * 100$
Forgóeszközök aránya:	$(\text{forgóeszközök} / \text{eszközök összesen}) * 100$
Forrás oldal:	
Saját tőke aránya:	$(\text{saját tőke} / \text{források összesen}) * 100$
Kötelezettségek aránya:	$(\text{kötelezettségek} / \text{források összesen}) * 100$
Tartalékok aránya:	$(\text{passzív i.e.} / \text{források összesen}) * 100$
Likviditási mutatók:	
Likviditási ráta:	forgóeszközök/ rövid lejáratú kötelezettségek
Likviditási gyorsráta:	(forgóeszközök-készletek)/ rövid lejáratú kötelezettségek
Azonnali likviditási mutató:	(pénzeszközök+értékpapírok)/ rövid lejáratú kötelezettségek
Tőkeáttételi vizsgálat:	
Tőke ellátottsági mutató:	$(\text{saját tőke} / \text{összes forrás}) * 100$
Tőkeáttételi mutató:	$(\text{hosszú lejáratú kötelezettségek} / \text{saját tőke}) * 100$
Eladósodottsági mutató:	$(\text{hosszú lejáratú kötelezettségek} / (\text{hosszú lejáratú kötelezettségek} + \text{saját tőke})) * 100$
Eladósodottság foka:	$(\text{kötelezettségek} / \text{eszközök összesen}) * 100$
Adóbevétel aránya bevételhez képest	Adóbevétel/ Összes bevétel
Pénzeszközök likviditása:	pénzeszköz / rövid lejáratú kötelezettségek

2. melléklet: **Képletgyűjtemény**

2. Forrás: Internet

11.NYILATKOZATOK

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Zombori Dzszenifer
A Hallgató Neptun kódja: LQ1839
A dolgozat címe: Heves Község Önkormányzat beszámolójának elemzése
A megjelenés éve: 2022
A tanszék neve: Befektetési,Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitóri rendszerébe.

Kelt: Heves,2022 év 11 hó 02 nap

Zombori Dzszenifer
Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A Zombori Dzszenifer (név) (hallgató Neptun azonosítója: LQ1839) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem²

Kelt: Gyöngyös, 2022. október 26.

Belső konzulens

---

¹ A megfelelő aláhúzendő.

² A megfelelő aláhúzendő.